

KONFERENS
i universitetspedagogisk utveckling

14 oktober 2015
Uppsala universitet
Campus Blåsenhus

Abstracts

Konferensen har arrangerats av KUUP - enheten för kvalitetsutveckling och universitetspedagogik.

Kontaktperson för konferensen: Mats.Cullhed@uadm.uu.se

HITTA TILL SALARNA I BLÅSENHUS

Inledning, keynote och avslutning, liksom de pedagogiska pristagarnas presentationer äger rum i salarna **Eva Netzelius** och **Gunnar Johansson**. Dessa salar finns i källarplan och nås via den stora trappan ned från entréhallen.

Hissar finns i trapphus 21, med ingång till höger om receptionen i entréhallen

Övriga sessioner, i häftet numrerade 1-26, är fördelade på följande lokaler:

Betty Pettersson, som har ingång direkt från entréhallen

Lokaler i hus 21 och 24, liksom den **Laborativa lärosalen**, finns alla på plan 2 och nås också via trapphuset med ingång t.h. om receptionen i entréhallen. Följ sedan skyltningen för att hitta rätt lokal!

I detta häfte anges lokal inom parentes efter varje numrerad session.

Innehåll

Parallella sessioner med pedagogiska pristagares presentationer, 9.30-10.20.....	7
I Eva Netzelius:	7
Men det är ju trivialt!	7
Didaktikens retorik	7
Hur lär man studenter hur man lär sig om de inte redan lärt sig det?	7
I Gunnar Johansson:	8
Aktiv studentmedverkan - för en bättre värld!	8
Glöm inte Sokrates!	8
Mål och mönster – Behörighetsgivande utbildning i svenska	9
Posters	10
"vi är kroppsligen nära". Kulturarvet som pedagogisk resurs	10
Diskussionsforum som hjälp vid tentamensinläsning	10
DiaNa kommunikationsträning: Progressionsträd som pedagogiskt redskap?	11
DiaNa kommunikationsträning: En tvärvetenskaplig naturvetarkonferens	11
Educational development at Uppsala University - the impact of pedagogic project work	11
Studentmedverkan i utvecklingen av kursen "Fysik för kemister"	12
Introducing the "Course Wheel"	12
Parallella sessioner med presentationer 10.40-12.00.....	13
Session 1: Studenters attityder och förväntningar (Betty Pettersson)	13
Vad förväntar sig nybörjarstudenter av akademiska lärare?	13
Structural Equations Modeling in Education Research - Assessing Students' Attitudes Toward Statistics.....	14
Att intervjua studenter. Om lärarstudenternas syn på historieämnet och historieundervisningen	15
Session 2: E-lärande (21:236)	16
Multitasking – surfing and learning in class?	16
Återkopplingens effekt på ordinläring – webbaserade ordtester i franska.....	16
Experiences from adopting flipped classroom	17
Session 3 (21:237)	18
Humor in the classroom: A geographic perspective on the rewards and risks of a pedagogy of laughter	18
"Jag är Leena": förtroenden, trigger warnings och bildning i den högre utbildningen..	18
Inclusive teaching (gender issues).....	19
Session 4: Kvalitetsfaktorer i undervisningen (21:238).....	20
Studenters syn på närvaro vid icke-obligatorisk undervisning.....	20

Is accounting education achieving deep learning? Evaluating the course structure of an Accounting course.....	21
Helkursworkshops - Aktiverande undervisningsform bra för den heterogena studentgruppen?	21
Session 5: Kunskaper och kompetenser (21:240)	22
Professionella kompetenser	22
Samspelet mellan teori och praktik i programmeringsundervisning	23
Interaktiv och modellbaserad undervisning gynnar studenternas lärande	24
Session 6: Active Student Participation (21:241)	25
A "learning by teaching" model applicable to student presentations	25
Student-led Sessions and 30 Day Challenge: Experiences from ongoing course "Global Challenges and Sustainable Futures"	26
"The study zombie effect"- hur vi kan motverka den och uppmuntra den naturliga nyfikenheten, entusiasmen och motivationen för lärande	26
UppLearn - or, how students can create complementary course content in a fun and engaging way using social media!	27
Session 7: Studenters reflexioner kring studierna (24:203)	29
Hur får vi studenterna att reflektera över sina universitetsstudier?.....	29
Learning strategies of first-year chemistry students in Sweden and Germany.....	30
Student self-reflection about studies.....	31
Session 8: Spridning och förvaltning av erfarenheter (Laborativa lärosalen)	32
Digital kompetensutveckling av lärare	32
Att skapa ett tredimensionellt pedagogiskt rum	32
Muntlig interaktion online	32
Effektiv kursstruktur inom Vindkraft - projektering	33
Digitala examinationer	33
Studier av lokalsamhället inom e-lärande.....	34
Laborationer och exkursioner i biologi online	34
Academic research and writing via gameplay	34
Fundisana online.....	35
Large online courses	35
Keynote: föreläsning av Alison Cook Sather, 13:00-14:00 (Eva Netzelius och Gunnar Johansson)..	36
Significant Shifts in Theory and Practice: From Active Student Engagement and Participation to Student-Faculty Partnership	36
Parallella sessioner med verkstäder och rundabordsamtal 14:15-15:00	37
Session 9: Systematiska utbildningsvärderingar vid UU (verkstad, Betty Pettersson))	37
Session 10: När utländska lärare möter svensk studiekultur – behov, styrkor och svårigheter (verkstad, 21:236).....	37

Session 11: Bygg för pedagogisk reflektion (rundabordssamtal, 21:237).....	38
Session 12: Handledarens roll i problembaserat lärande (rundabordssamtal, 21:238)	39
Session 13: Studenters akademiska skrivande. Undervisning i akademiskt skrivande på kandidatnivå (rundabordssamtal, 21:240)	40
Session 14: Developing and Extending Student-Faculty Partnership Approaches (verkstad, 21:241).....	41
Session 15: Videokonferenser i undervisningen: pedagogik och teknik (rundabordssamtal, 24:203).....	41
Session 16: Kulturarvet som pedagogisk resurs (verkstad, Laborativa lärosalen, halvan mot Botan)	42
Session 17: Att skapa lärare i världsklass (rundabordssamtal, Laborativa lärosalen, halvan mot slottet)	43
Parallella sessioner med presentationer, rundabordssamtal och verkstäder 15.20-16.00	44
Session 18: Internationella perspektiv (presentationer, Betty Pettersson).....	44
Learning from the Experiences of International Students	44
Preparing software engineering students for practice in today's global settings	44
Session 19: Between Scylla and Charybdis: Navigating the challenges and the opportunities of ASP (verkstad, 21:236)	45
Session 20 (presentationer, 21:237)	46
Antagning till veterinärprogrammet, prov och intervju vs betyg och högskoleprov	46
Lärare och studenter i samverkan – på exkursion	47
Session 21: Views on curricula (presentationer, 21:238).....	47
That's irrelevant! Students' perspectives on curriculum	47
Epistemological commodification: a critical view of a course reform process.....	49
Session 22: The role of assessment methods in education (for change) (verkstad, 21:240).....	49
Session 23: Active Student Participation (presentationer, 21:241)	50
Examining the Exam	50
Universitetshjälpen – för att alla kan lära!.....	51
I den östra smygen finns en bomrännå... – ett behov av visualiserad och verbaliserad undervisning inom Byggnadsantikvarieprogrammet	52
Session 24: Kejsarens nya kläder – vi låtsas kollektivt att studenter på kandidatnivå kan göra litteratursammanställningar (rundabordssamtal, 24:203).....	53
Session 25: Digital humaniora (presentationer, Laborativa lärosalen, halvan mot Botan)	54
Alvin – digitaliserat material i undervisningen	54
Digital humanistisk kompetens: Nya och gamla utmaningar i undervisningen	54
Session 26: Träning i muntlig och skriftlig kommunikation (presentationer, Laborativa lärosalen, halvan mot slottet)	55

Fakultetsövergripande seminarier för studenter som genomför kandidatprojekt - fokus på muntlig och skriftlig progression.....	55
A Structured Approach to Master Thesis Writing.....	56

Parallella sessioner med pedagogiska pristagares presentationer, 9.30-10.20

I Eva Netzelius:

Susanne Mirbt

Institutionen för fysik och astronomi

Men det är ju trivialt!

I detta bidrag kommer jag att diskutera de för mig 3 viktigaste faktorerna för meningsfull undervisning. Min undervisningsfilosofi vilar på 3 stenar: 1. Kunskap ökar associativt. Därmed menar jag att ny kunskap bara fastnar som sådan, om den kan länkas med något som redan finns i hjärnan. Kunskap som pusselbit som förutsätter att den kan passas in med tidigare lagda bitar. 2. Salamtaktik. Ett komplicerat sammanhang kräver att läraren skär ner det i tunna triviala bitar.

Summan av all trivialitet blir då det komplicerade sammanhanget. 3. Att förklara för någon annan är den effektivaste kunskapskanalen. En följd av detta blir att undervisningen adresserar både den som redan tycker att det är trivialt och den som inte är där än.

susanne.mirbt@physics.uu.se

Mika Hietanen

Litteraturvetenskapliga institutionen

Didaktikens retorik

Utöver de grundläggande egenskaperna hos en god lärare (såsom sakkunskap och pedagogisk förmåga) spelar även retoriken en roll. Genom att beakta några av den klassiska retorikens grundinsikter kan man höja undervisningsupplevelsen för studenterna och därmed undervisningens genomslagskraft. Formen är oundvikligen relevant även i ett akademiskt sammanhang, särskilt i undervisning på grundnivå.

mika.hietanen@littvet.uu.se

Birgitta Tomkinson

Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi

Hur lär man studenter hur man lär sig om de inte redan lärt sig det?

Som goda pedagoger strävar vi efter att våra studenter ska lära sig vårt ämne på ett holistiskt sätt. De ska se helheten, plocka in informationen i "rätt fack" och kunna tänka vidare utifrån det de lär sig. Är man ansvarig för ett program som leder till ett legitimationsyrke, där undervisningen ligger till grund för deras framtida yrkeskarriär, vill man ju definitivt att studenterna ska ha ett holistiskt perspektiv. Många studenter behärskar det här. Om de får rätt förutsättningar under en kurs och ett program så tar de till sig det vi försöker förmedla, lär sig massor och utvecklas som människor. Andra kommer på hur de

ska göra för att åtminstone klara tentorna. De kanske inte lär sig allt på det holistiska sätt vi eftersträvar, men tillräckligt mycket för att kunna gå vidare och för att få ut sin examen och bli anställningsbara på slutet. Men en mindre del, kanske 10-20 % av studenterna har inte lärt sig hur man lär sig och de verkar vara omedvetna om sin egen lärprocess. Förmodligen har de hittills klarat sig genom att memorera mindre delar i taget, reproducera det och sedan glömma bort det. Att den metoden fungerar i grundskola och gymnasium är beklagligt. Dessa studenter blir ofta chockade för att den tidigare taktiken inte längre fungerar. Hur kan man hjälpa studenter att inse att deras syn på lärandet i grunden är felaktigt utan att kränka dem? Är en pedagogisk kurs för studenter, för att öka deras pedagogiska medvetenhet, en lösning på problemet?

birgitta.tomkinson@imbim.uu.se

I Gunnar Johansson:

Malin Östman

Institutionen för geovetenskaper, Centrum för hållbar utveckling

Aktiv studentmedverkan - för en bättre värld!

Många av dagens hållbarhetsutmaningar kräver tvärvetenskapliga och innovativa lösningar. För att kunna utbilda studenter som kan verka i dessa typer av ofta krävande miljöer och kan bidra till en bättre värld, krävs pedagogik och kursutbud som speglar det komplexa landskap hållbarhetsutmaningarna rör sig inom. Vi behöver dessutom universitetsutbildning som tar ansvar för de stora och ofta globala överlevnadsfrågorna – på många sätt är det inte heller endast nyttoperspektivet som är viktigt i sammanhanget. Vad är ett universitets roll i samhället, och vad är studentens roll?

Med Cemus (www.cemus.uu.se) studentledda utbildningsmodell som utgångspunkt berättar jag i denna minikeynote om hur aktiv studentmedverkan är viktigt för både universitet och samhälle samt om mina egna drivkrafter för att arbeta med utbildning

malin.ostman@csduppsala.uu.se

Dan Bäcklund

Ekonomisk-historiska institutionen

Glöm inte Sokrates!

Under ett långt yrkesliv som universitetslärare hinner man uppleva stora förändringar i synen på undervisningens betydelse och roll. På många sätt har detta inneburit en uppvärdering av verksamheten. Pedagogiska kurser är numera sedan länge obligatoriska för lärare, och på senare tid har vikten av att ha en väldokumenterad pedagogisk meritportfölj betonats alltmer. Parallellt har synen på vad som är kunskap förändrats och om målet är att den ska läras ut (undervisning) eller in (lärande). Nya begrepp, undervisningsmetoder och examinationsformer har lanserats, och under det senaste halvsekle har dessutom teknologin för undervisning och lärande utvecklats språngartat. Kunskaps- och informationsförmedling, både från lärare och från allehanda andra informatörer, kan i dag ske på ett sätt som är mångdubbelt effektivare än tidigare.

Alla dessa förändringar garanterar emellertid inte att studenterna bearbetar flödet av kunskaper och information med aktivt tänkande. Det här föredraget handlar om att det

fortfarande, trots alla tekniska framsteg och all förnyelse av undervisningsmetoder, examinationsformer och begrepp, finns ett lika stort behov som tidigare av att ägna tid och kraft åt arbetet med att ställa ”den goda frågan”, det vill säga den fråga som kan bidra till att utveckla studenternas (och lärarens) tänkande.

Dan.Backlund@ekhist.uu.se

Johanna Jacobsson

Institutionen för nordiska språk

Mål och mönster – Behörighetsgivande utbildning i svenska

Under föredraget kommer jag att presentera Behörighetsgivande utbildning i svenska som har funnits på Institutionen för nordiska språk i olika former och under olika namn sedan början av 90-talet och som riktar sig till personer med grundläggande kunskaper i svenska språket och med avslutad utländsk gymnasieutbildning.

Sverige tar idag emot fler personer med annat modersmål än svenska än tidigare och utbildningsnivån är högre bland 2000-talets invandrare än under 1990-talet. För att kunna ta tillvara denna resurs måste dessa personer ges en möjlighet att integreras i och få tillgång till det svenska samhället. Det svenska språket är en förutsättning för en lyckad integration och möjligheten att få utvecklas som individ.

Den behörighetsgivande utbildningen har som mål att förbereda den studerande för fortsatta studier vid universitet och högskola. Dessa studier kräver kännedom om såväl språk, textgenrer som arbetssätt och mönster som förekommer inom den akademiska kontexten.

Studenterna på den Behörighetsgivande utbildningen uppvisar en mångfald vad avser språk, kultur, ålder och studiebakgrund men deras mål är detsamma: att få möjlighet att fortsätta med sina liv och sin utbildning/forskning i Sverige.

Genom att på utbildningen presentera texttyper, synliggöra genrespecifika drag samt skapa en interaktiv lärandemiljö får studenterna en möjlighet att utveckla de färdigheter i att tala, skriva, läsa och höra, som krävs för att kunna tillgodogöra sig kommande universitetsstudier. Studenterna på utbildningen introduceras även för arbetsformer och rutiner förekommande inom högre utbildning.

Studenternas tidigare erfarenheter och den språkliga nivån efter avslutad kurs i kombination med den kännedom de fått om högre studier i Sverige har visat sig vara en god grund för fortsatta studier och yrkesliv vilket inte bara är en vinst för individen och mångfalden i samhället utan även för Uppsala universitets arbete mot en breddad rekrytering.

johanna.jacobsson@nordiska.uu.se

Posters

Hedvig Mårdh, Cecilia Rodéhn
Konstvetenskapliga inst, Centrum för Genusvetenskap

"vi är kroppsligen nära". Kulturarvet som pedagogisk resurs

Poster som presenterar "Kulturarvet som högskolepedagogisk resurs" med fokus på kursen som skall genomföras vid KUUP under augusti/september 2015. Kursen med 14 deltagare är den första som fokuserar på bruket av kulturarvet i ett högskolepedagogisk sammanhang. Undervisningen sker till stor del utanför den traditionella lärosalen och deltagarna får möjlighet att pröva olika former av pedagogik kopplade till olika platser och föremål. Vi vill i postern presentera kursen och erfarenheter från denna med syftet att intressera fler lärare för den här formen av undervisning.

hedvig.mardh@konstvet.uu.se, Cecilia.rodehn@gender.uu.se

Emma Pontén
Inst för kirurgiska vetenskaper

Diskussionsforum som hjälp vid tentamensinläsning

Bakgrund:

Under termin 6 på läkarprogrammet läser alla kandidater två veckor anesthesi. Dessa två veckor infaller vid olika tillfällen för olika kandidater. När de sedan, långt senare, har inläsning inför tentamen har de glömt detaljer, formulerar nya frågor när de går igenom materialet, eller diskuterar med kamrater. Det torde finnas ett behov att kunna få svar på kursrelaterade frågor.

Metod

Sedan 2011 har ett diskussionsforum öppnats för frågor varje tentamensinläsningsperiod på Studentportalen. Studentportalen stödjer forumskapande och det är mycket okomplicerat att använda. Kandidaterna har informerats via mail om att det öppnats och hur det fungerar. Frågorna har besvarats av kursledningen, ofta inom 24 timmar. Antalet frågor som ställts har varit i medel 6,3/termin (2-14). Alla besvarade frågor från förgående terminer finns tillgängliga via Studentportalen. Metoden har diskuterats under lärarmöten och endokrinologen har startat detta vårterminen 2015.

Resultat:

Diskussionsforumet har lovordats spontant i KURT kursutvärderingarna. En enkät skickades till alla kandidater under inläsningen VT 2014 (30% svarsfrekvens, n= 29) och visade att 45% av studenterna har frågat (7%) eller läst forumet (38%). Resterande ansåg inte att de hade något behov av det (24%), eller skulle kanske använda det senare (24%). På en öppen fråga om det fanns något mer vi kan göra för att underlätta inläsningen svarade 75% nekande. En önskan om att frågeforumet skulle kunna användas anonymt framkom i den fria texten.

Konklusion:

Med ganska små medel kan man erbjuda kandidaterna instuderingshjälp i form av ett frågeforum. Det är ganska mycket använt och mycket uppskattat.

emma.ponten@akademiska.se

Katarina Andreasen, Laurent Duda, Lena Henriksson, Ingela Lanekoff, Daniel Mossberg
 Institutionen för biologisk grundutbildning, Institutionen för fysik och astronomi, Institutionen
 för kemi, Institutionen för geovetenskaper

DiaNa kommunikationsträning: Progressionsträd som pedagogiskt redskap?

Vi har i samarbete med Studentportalen utvecklat en portföljfunktion som lanserades i Studentportalen HT14. Portföljen som samlar och följer studentens arbete och progression under mer än bara en enstaka kurs kan användas till kommunikationsträning men det finns även andra användningsområden som t ex en etikportfölj eller att följa utvecklingen mot lärandemål under ett program. Inom kommunikationsträningen samlas studenternas filer från kommunikationsträningen, sammanfattningar av återkopplingen och självvärderingar.

Med stöd från Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens pedagogiska fond (TUFF) utvecklar vi nu de befintliga självvärderingarna i portföljen till Progressionsträd. Progressionsträden åskådliggör på ett pedagogiskt sätt för studenten var i utvecklingen hen befinner sig och inför nya övningar kan studenten tydligt se nya uppsatta mål. Trädet ger också en bättre vägledning jämfört med ett vanligt formulär och ger studenter fler verktyg för diskussion. Progressionsträd kan göras generella i Studentportalen och användas för andra pedagogiska syften än att följa studenternas kommunikationsträning.

katarina.andreasen@ibg.uu.se

Katarina Andreasen, Laurent Duda, Lena Henriksson, Ingela Lanekoff, Daniel Mossberg
 Institutionen för biologisk grundutbildning, Institutionen för fysik och astronomi, Institutionen
 för kemi, Institutionen för geovetenskaper

DiaNa kommunikationsträning: En tvärvetenskaplig naturvetarkonferens

Vi har genomfört en naturvetarkonferens där 300 studenter i biologi, kemi, geovetenskap, fysik och vissa ingenjörsprogram fick möjlighet att träffas inom ett tvärvetenskapligt studentsammanhang. Den pedagogiska idén är att sammanföra studenter på tidiga år i utbildningen med studenter från senare läsår och från olika vetenskapsområden inom naturvetenskap. Målet var att medvetandegöra studenterna om de varierande typer av problemställningar som existerar inom de olika ämnena, men även om vikten att kunna presentera vetenskapligt material på ett sätt som är förståeligt och intressant även för naturvetare utanför det egna ämnets gränser.

katarina.andreasen@ibg.uu.se

Svante Axelsson/Geir Gunnlaugsson
 Enheten för kvalitetsutveckling och universitetspedagogik

Educational development at Uppsala University - the impact of pedagogic project work

A presentation of an on-going research project exploring the impact of pedagogic pilot projects executed during the Academic Teacher Training course. The study follows up on the effects that the projects have when transferred back to the authors home institution.

The authors present several examples of development work from the various scientific domains, in order to highlight the long-term effects these have on educational development.

svante.axelsson@uadm.uu.se/geir.gunnlaugsson@uadm.uu.se

Marcus Lundberg, Charlotta Bengtson
Institutionen för kemi – Ångström

Studentmedverkan i utvecklingen av kursen "Fysik för kemister"

Vi utforskar olika nivåer av studentmedverkan i utvecklingen av kursen 'Fysik för kemister' på kandidatprogrammet i kemi vid Uppsala universitet. Målet med kursen är att ge alla studenter, även de med en självupplevt svag fysikbakgrund, en god grund för framtida studier i kemi. För att nå dit vill vi bjuda in en bred grupp av studenter att bli medskapare av en bättre kurs. Projektets första steg var att intervjua sex studenter i olika steg av utbildningen, fyra kvinnor och två män. Två av studenterna har redan läst hela kandidatutbildningen och har ett unikt perspektiv över vilken nytta de har haft av kursen i sin utbildning, samt vilka kunskaper de egentligen hade behövt. Resultaten från intervjuerna har använts för att skriva en ny kursplan. Nästa steg är att öka deltagandenivån genom att sätta ihop en kursutvecklingsgrupp, bestående av 4-6 studenter från olika årskurser, två lärare samt en pedagogisk ledare. För att diskutera resultatet av arbetet kommer vi utgå från viktiga punkter för studentaktivitet: graden och omfånget av inflytande, maktrelationer, belöning och erkännande, uthållighet, samt identitet. Med intervjuer behålls maktbalansen mellan lärare och student. I kursutvecklingsgruppen är det viktigt att maktbalansen förskjuts så att studenterna tydligt får mandat att genomföra förändringar.

marcus.lundberg@kemi.uu.se, charlotta.bengtson@kemi.uu.se

Ben Owen
CSD Uppsala

Introducing the "Course Wheel"

Students want more information than what, where and when regarding the course information. They want to know how the assignments fit into the overall schedule and where the required reading fits in relation to the planned activities. Alongside this, learning is rarely linear - knowledge and experiences from other courses, programmes and/or outside the academic realm are called upon and applied, things that started the course may not link to course material until the end. Learning is circular and an ever evolving process.

The 'Course Wheel' is a way of displaying both this circular nature of learning and various elements of the course in an understandable format.

ben.owen@csduppsala.uu.se

Parallella sessioner med presentationer 10.40-12.00

Session 1: Studenters attityder och förväntningar (Betty Pettersson)

Moderator: Geir Gunnlaugsson

Staffan Andersson, Jannika Andersson Chronholm & Maja Elmgren
Fysik och astronomi; Fysik och astronomi; Kemi-Ångström

Vad förväntar sig nybörjarstudenter av akademiska lärare?

Analys av nybörjarstudenters utbildningsupplevelser vid Uppsala universitet har visat att studenters nöjdhet fungerar väl som ett helhetsbetyg för utbildningens kvalitet. Samtidigt påverkas nöjdheten av en mångfald olika faktorer (Forsman & Andersson, 2014) och det kan vara svårt att veta var man ska rikta utvecklingsinsatser. Analys av svar från programenkäter vid Uppsala Universitet har visat att lärarinsatser samt utbildningens överensstämmelse med förväntningar korrelerade starkast med studenters nöjdhet. Samtidigt har vi begränsad kunskap om studenters förväntningar. Det har motiverat vår undersökning om studenters förväntningar kring hur akademiska lärare ska bidra till deras lärande. Sådana uppfattningar har även visat sig ha stor betydelse för både förutsättningar för och bemötande av pedagogisk utveckling (National Research Council, 2012).

Nybörjarstudenternas förväntningar på sina lärare utforskades i en nätbaserad enkät som besvarades av 553 nybörjarstudenter vid teknisk naturvetenskaplig fakultet hösten 2013. Den öppna fråga som ställdes var: "Hur förväntar du dig att dina lärare kommer att bidra till ditt lärande?" En iterativ kodnings- och sorteringsprocess baserad på grounded theory genomfördes för att finna mönster i svaren (Robson, 2011).

Flera olika teman identifierades i svaren. De vanligaste av dessa var att ge föreläsningar, att svara på frågor samt att ge information och struktur. En sammanställning av svaren visade att 58% av nybörjarstudenterna förväntade sig att lärarna främst skulle bidra till deras lärande genom en pedagogik fokuserad på informationsöverföring. 27% av nybörjarna förväntade sig en mer studentcentrerad praktik. Omkring en tredjedel av dessa, 10%, av studentgruppen, uttryckte även förväntningar på lärare med ett vetenskapligt grundat och undersökande förhållningssätt till undervisningen. De återstående 15% av svaren var för oklara för att kunna klassificeras.

Flera statistiskt signifikanta skillnader fanns i svaren beroende på olika bakgrundsfaktorer. Exempelvis förväntade sig studenter från icke-akademiska familjer i större utsträckning att lärarna skulle vara tillgängliga för att ge stöd. Resultaten ger fördjupad insikt om en heterogen studentgrupps förväntningar på lärare samt kunskap om hur vi kan möta den. Resultaten visar också betydelsen av att forskningsbaserad undervisningsmetodik kan behöva motiveras för att hela studentgruppen ska förstå dess värde.

Referenser

Forsman, J. & Andersson, S. (2014). Course Experience Questionnaire Map – Ett verktyg för identifiering av förändringar av undervisningsverksamhet? In: Geir Gunnlaugsson (Ed.), I stort och smått – med studenten i fokus.: Universitetspedagogisk utvecklingskonferens 16 oktober 2013, Uppsala universitet. Uppsala: Enheten för kvalitetsutveckling och universitetspedagogik. Posters

hhhs. 67-79.

National Research Council (2012). *Discipline-Based Educational Research: Understanding and Improving Learning in Undergraduate Science and Engineering*. National Academy Press, Washington D. C., p. 180-181.

Robson, C. (2011). *Real world research: a resource for users of social research methods in applied settings*. (pp. 146-150) Chichester: Wiley.

staffan.andersson@physics.uu.se; Jannika.Chronholm-Andersson@physics.uu.se; Maja.Elmgren@kemi.uu.se

Inger Persson / Lisbeth Hansson / Fan Yang Wallentin
Statistiska institutionen

Structural Equations Modeling in Education Research - Assessing Students' Attitudes Toward Statistics

When people ask you - what do you teach? And you reply that you teach statistics, your new acquaintances then regale you with descriptions of their experiences in their statistics courses, sometimes taken decades ago. These stories most often are not positive. The negative stories are rarely about what they did or did not learn but rather about their attitudes toward statistics, their statistics courses, and often their statistics instructors, who obviously hold a special bad place in their memories. These people either do not confront statistics in their daily lives or they may not realize that they do. As instructors in Statistics, we do not want this outcome from our courses. To avoid leaving our students with negative attitudes toward statistics, it is important to understand their attitudes towards our discipline. Although statistics education research has focused on students' learning and conceptual understanding of statistics, researchers have only recently begun investigating students' perceptions of statistics; the relationships between the students' perceptions of statistics and students' attitudes toward statistics. A notable trend in statistics education research is that most studies are in qualitative research nature. This trend provides us with an opportunity to apply Structural Equations Modeling (SEM) to perform quantitative studies, an area which will combine SEM and education research.

In this project, we have conducted a questionnaire with measurements of student's attitude components. These components include Affect, Cognitive Competence, Difficulty, Interest, Value, and Effort.

Two versions of the questionnaires, pre/post course are distributed to students who enroll the first course in statistics from spring year 2014 (still ongoing).

The following research questions is of main interest:

Which of the factors (latent components) affect the attitudes toward statistics? In what way do they influence the attitudes? Such a study will provide statistics instructors with concrete pictures of how to improve their teaching activities.

inger.persson@statistik.uu.se

Björn Furuhausen

Historiska institutionen

Att intervjua studenter. Om lärarstudenternas syn på historieämnet och historieundervisningen

Syftet med presentationen är att redogöra för intervjuer med lärarstudenter om deras ämnesförståelse. Begreppet är hämtat från den historiedidaktiska forskningen. Det handlar här om hur lärarstudenterna formulerar sig kring synen på historieämnet, men också om hur de ser på historieundervisningen. Varför ska historieämnet finnas i skolan? Vad ska undervisningen fokusera på? Hur ska undervisningen bedrivas? Jag kommer även att berätta om hur intervjuerna inspirerat mig till att utveckla en gruppövning som kan stimulera lärarstudenterna att reflektera över och utveckla sin ämnesförståelse.

Förhoppningsvis kan denna presentation inspirera lärarutbildare från olika institutioner. Begreppet ämnesförståelse har använts inom flera olika ämnen och inte endast inom historiedidaktiken. Jag hoppas också på att få feedback från lärarutbildare som prövat intervjuer, eller som har andra erfarenheter. Idé och erfarenhetsutbytet blir således en viktig del av presentationen. Kanske kan presentationen även locka lärare inom andra utbildningar där man intervjuat studenterna, och där det finns intresse för deras yrkesuppfattning och deras ämnesförståelse. Då empirin utgörs av intervjuer kan det under presentationen kanske också bli diskussioner om intervjuer som metod i den pedagogiska utvecklingen. Nio djupintervjuer har genomförts. Några anspråk på representativitet finns givetvis inte, utan hela ansatsen är liksom presentationen explorativ.

Bakgrunden till denna presentation är att jag sedan flera år ansvarar för lärarutbildningen vid min institution. På kurserna i historiedidaktik tas ämnesförståelsen upp. En del av kurslitteraturen behandlar ämnesförståelsen, men en begränsning är att den historiedidaktiska forskningen endast behandlar ämnesförståelsen hos erfarna lärare eller hos eleverna. Forskning om lärarstudenternas ämnesförståelse saknas däremot nästan helt. Visserligen kan forskningen om ämnesförståelsen hos erfarna lärare och elever bli en utmärkt utgångspunkt i undervisningen, men denna forskningslucka har ändå inspirerat mig att försöka undersöka lärarstudenternas ämnesförståelse närmare.

För det första har det då visat sig att lärarstudenterna är sökande i sin ämnesförståelse. Med tanke på att de är unga och oerfarna är det inte så oväntat. Studenternas osäkra ämnesförståelse står i skarp kontrast till den tydligare ämnesförståelse som forskningen visat hos erfarna lärare. Det går nämligen att identifiera några olika och ganska tydliga positioner hos de erfarna lärarna i deras ämnesförståelse. Till exempel finns hos en del lärare en "klassisk - humanistisk" ämnesförståelse med betoning på att ge eleverna allmänbildning om berömda personer och viktiga händelser. Andra lärare har en mer "samhällsvetenskaplig" ämnesförståelse inriktad på undervisning om strukturella förändringar av samhället kombinerat med analyser av de historiska skeendena. För det andra visar lärarstudenterna stort intresse för att utveckla sin ämnesförståelse, och de vill gärna att undervisningen ger dem möjlighet att reflektera över olika former av ämnesförståelse liksom över sin egen förståelse för ämnet.

Referenser

- Berg, Mikael. Historielärares historier. Ämnesbiografi och ämnesförståelse hos gymnasielärare i historia. 2010.
- Lozic, Vanja. I historiekansons skugga. Historieämne och identifikationsformering i 2000-talets mångkulturella samhälle. 2010.

-Nygren, Thomas. Erfarna lärares historiedidaktiska insikter och undervisningsstrategier. 2009.

Bjorn.Furuhagen@hist.uu.se

Session 2: E-lärande (21:236)

Moderator: Ulf Holmbäck

Karen Brouneus

Institutionen för freds- och konfliktforskning

Multitasking – surfing and learning in class?

Over the past decade, electronic device use (e.g. laptops) in class has become an increasingly common phenomenon in university settings. Advocates for the use of electronic devices in class have held that it has universal benefits to learning. However, much of the research on the benefits of laptop use in class have focused on student perceptions without objective measures of learning; in addition, they have lacked control groups. Less has been known of the effects of laptop use on learning in general, in classes where the focus is not on the technology per se. Recently however, a multitude of empirical studies have been conducted addressing this issue with some quite disconcerting results. The findings demonstrate decreased learning not only for the student using the laptop– but for all students who can see that laptop's screen. This recent wave of empirical research has led some university teachers to take a 'lids-down' approach in class. In this paper, I will discuss these previous research findings, and also share some new, preliminary results from a small survey conducted among 25 Masters students and 25 A-course students at the Department of Peace and Conflict Research, Uppsala University, on their perceptions of the effects of laptop use in class on learning.

karen.brouneus@pcr.uu.se

Maria Svensson

Institutionen för moderna språk

Återkopplingens effekt på ordinläring – webbaserade ordtester i franska

Återkopplingens betydelse för studenternas lärande är väl befast i den pedagogiska litteraturen om lärande, såsom framgår bl.a. i Hatties metaanalyser (2014). Hattie (2012: 157) hävdar, med hänvisning till Sadler (1989), att "återkoppling syftar till att minska luckan mellan var eleven 'är' och var han eller hon 'ska vara' – det vill säga mellan tidigare eller nuvarande prestationer och kriterierna för måluppfyllelse". Ett sätt att försöka minska den luckan, och även främja studentaktivitet utanför klassrummet, är löpande tester av studenternas framsteg under terminen. Denna presentation syftar till att utvärdera och diskutera effekten av införande av obligatoriska självvärderande ordtester på Studentportalen för språkstudenter. De tester som kommer att presenteras infördes inför HT 2014 inom ramen för delkursen Skriftlig språkfärdighet för studenter på kursen Franska A1, 30 hp vid Uppsala universitet.

Det gränslösa arbetet med ordinlärning upplevs av många språkstudenter som stressande, oöverskådligt och svårorganiserat. Målet med testerna var att, utan att avsätta mer undervisningstid för det, löpande motivera och stödja studenternas självstudier med ord. Förhoppningen var att testerna skulle få studenterna att prioritera arbetet med ordinlärning, som omfattar många aspekter (Nation 2001).

I syfte att konstatera huruvida ordtesterna verkligen tjänar som stöd i studenternas inläring, har resultaten på det slutliga provet, som omfattar ordkunskap, jämförts före och efter införandet av de obligatoriska ordtesterna. Jämförelsen visar att andelen godkända studenter har ökat något de två terminer som gått sedan införandet av testerna i nuvarande format, vilket torde tyda på att testerna har en viss effekt. För att utvärdera om något i testernas format kan modifieras för att ytterligare stödja studenternas inläring och aktiva självstudier med ordkunskap under hela terminen, kommer även det nuvarande upplägget för testerna att analyseras i ljuset av forskning om hur löpande tester kan påverka studenters motivation och vilken effekt olika typer av återkoppling (Kulhavy 1977, Sadler 1989, Kluger & DeNisi 1996, Blok, Oostdam, Otter & Overmaat 2002, Hattie & Timperley 2007, Hattie 2012, 2014) har på studenternas lärande.

Referenser

- Blok, H., Oostdam, R., Otter, M.E. & Overmaat, M. (2002), "Computer-assisted instruction in support of beginning reading instructions: A review", *Review of Educational Research*, 72 (1), p. 101-130.
- Hattie, J.A.C. (2014), *Synligt lärande. En syntes av mer än 800 metaanalyser om vad som påverkar elevens skolresultat*, övers. Karin Ashing, Stockholm, Natur och Kultur.
- Hattie, J.A.C. (2012), *Synligt lärande för lärare*, övers. Karin Ashing, Stockholm, Natur och Kultur.
- Hattie, J.A.C. & Timperley, H. (2007), "The Power of Feedback", *Review of Educational Research*, 77 (1), p. 81-112.
- Kluger, A.N. & DeNisi, A. (1996), "The Effects of Feedback Interventions and Performance: A Historical Review, a Meta-Analysis, and a Preliminary Feedback Intervention Theory", *Psychological Bulletin*, 119 (2), p. 254-284.
- Kulhavy, R.W. (1977), "Feedback in written instruction", *Review of Educational Research*, 47 (2), p. 211-232.
- Nation, I.S.P. (2001), *Learning Vocabulary in Another Language*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Sadler, D.R. (1989), "Formative assessment and the design of instructional systems", *Instructional Science*, 18 (2), p. 119-144.

Maria.Svensson@moderna.uu.se

Karl Ljungkvist
Informationsteknologi

Experiences from adopting flipped classroom

In this paper, the outcome of using flipped classroom teaching in a course in computer programming is analyzed. Motivated by the large scientific support for active learning, we have replaced some of the standard lectures with online videos using the web-based framework Scalable Learning combined with in-class problem solving. The outcome is evaluated using feedback from students on the different teaching methods through a course evaluation and through the online framework used in the course.

The results indicate that an active form of learning such as flipped classroom teaching is much more appreciated by students compared to standard lectures. The positive experiences from this preliminary trial motivates adopting flipped classroom for the whole course during its next instance.

karl.ljungkvist@it.uu.se

Session 3 (21:237)

Moderator: Svante Axelsson

David Jansson
Kulturgeografiska institutionen

Humor in the classroom: A geographic perspective on the rewards and risks of a pedagogy of laughter

In this presentation I discuss the advantages and disadvantages of the regular use of humor in a classroom setting. There is a fair amount of literature on the subject. Some studies have focused on potential positive psychological and physiological effects on students from classroom humor. The potential for humor to improve learning outcomes as well as to raise students' ratings of teachers in course evaluations has also been explored. The successful application of humor in teaching requires a degree of creativity on behalf of the teacher that may also enhance other aspects of a teacher's pedagogy. I will review the findings of previous research on this topic, and there we see the relative absence of studies on this topic in the discipline of human geography. The main part of the presentation will be devoted to introducing a geographic perspective to the topic of humor in the classroom. I will consider how the nature of the classroom as a space, as well as the geographic backgrounds of the students, may influence the degree to which humor in teaching can be successful. I will draw from my own experience teaching political geography in the U.S. and Sweden, which involves several years of trying (at times, trying too hard) to be funny in the classroom. Furthermore, as opposed to employing humor in the teaching of, say, chemistry, being funny while discussing a deeply political subject entails its own special risks that must be understood by the teacher. For example, is it appropriate to joke about Sverigedemokraterna in a Swedish classroom, where it is possible that one or more of the students in the room voted for the party? Finally, the audience will be encouraged to share their own experiences (as both teachers and students) with humor in the classroom.

david.jansson@kultgeog.uu.se

Linn Areskoug
Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier

"Jag är Leena": förtroenden, trigger warnings och bildning i den högre utbildningen

Med utgångspunkt i reflekterande, essäistiska och examinerande skrivuppgifter vid lärarutbildningen behandlas etiska konsekvenser i den högre utbildningen. Senaste årets debatt om trigger warnings och studenters förhållningssätt till kontroversiell kurslitteratur har

fört upp frågor om vad utbildning på ett existentiellt plan kan innebära. Det mediala samtalet om trigger warnings har varit yttlig och mestadels bestått av anklagelser om självbeskådande, politisk korrekthet och förmodat inskränkta studenter kontra universitetslärare med akademiskt frihet i blickfånget. Allt för lite uppmärksamhet har ägnats åt den kontroversiella kurslitteraturen som sådan.

Min presentation tar avstamp i studenters läsning och reflektion kring Susanna Alakoskis roman *Svinalängorna* (2006) vid lärarutbildningen. Romanen handlar om den finska flickan Leenas uppväxt i Sverige med hennes alkoholiserade föräldrar. Under några terminer undervisade jag om barns utveckling och lärande, sociala skillnader och makt med bland annat *Svinalängorna* som kurslitteratur. I studenters inlämningsuppgifter dök det då och då upp utelämnande reflektioner om deras egen uppväxt, ofta om liknande förhållanden som protagonisten Leena.

För mig som litteraturvetare är dessa reflektioner en bekräftelse på att skönlitteratur har en stor potential att beröra; att estetiska texter kan sätta igång processer i lärandet med bäring på hur ett visst innehåll approprieras (Säljö 2011). Litteraturdidaktik har i allt högre utsträckning riktat ljus mot själva texten och skiftat fokus från läsaren och läsandet till den skönlitterära texten och lärandet (Öhman 2015). Samtidigt får det för mig som lärare att börja fundera över vad som händer med lärandet då identifikation och känslor så påtagligt väcks till liv. Känslomässigt engagemang kan vara en väg in i en lärprocess, men finns det också en risk med för mycket känslor? Kan vissa texter vara så kontroversiella och väcka så mycket känslor att de hindrar lärande från att äga rum (Kumashiro 2002; Persson 2012)?

Med stöd i forskning om läsning, litteratursamtal och undervisning med skönlitteratur i den högre utbildningen (Sumara, Luce-Kapler & Iftody 2008; Svensson 2013) vill jag skifta fokus i debatten om trigger warnings till att belysa de så mycket mer centrala frågorna om vad utbildning blir i mötet mellan student, lärare och kurslitteratur. Detta är inget nytt utan griper tillbaka på sekellånga diskussioner om det Humboldtska bildningsidealet kontra nyttoidealet i utbildning. Däremot behöver vi koppla samman dagens diskussion om kontroversiella texter med en didaktisk diskussion om lärande och den högre utbildningens existentiella dimensioner. Min presentation är en fortsättning och en fördjupning av ett redan påbörjat projekt om berättelsens plats i undervisning (Areskoug & Asklund 2014). Mitt bidrag till konferensen är en presentation av forskning om lärande, identifikation, reflektion och kunskap i den högre utbildningen och en diskussion om texter som ger avtryck i undervisningen.

linn.areskoug@edu.uu.se

Virginia Grande
Information Technology

Inclusive teaching (gender issues)

Inclusive teaching is particularly essential in male-dominated fields, such as computing. Issues related to gender arise in the classroom, and the teaching staff is expected to identify and act on them. Rising to this challenge may be overwhelming, as there is no silver bullet and the problems are subtle and complex.

In a programming course for second year students at Uppsala University, female students had lower motivation and average grade than their male counterparts, as seen in the mid and

end course evaluations. Interviews with both students and instructors - in order to gain a better understanding of this phenomenon - throw some light on the challenges that these women face, the standards that their male fellow students are expected to live up to, and the unconscious ways in which us instructors and students contribute to this situation.

The presentation aims to discuss questions such as: What are some of these problems? What are other educators doing to address them? How can we work with students to mitigate the effects of gender-related bias?

virginia.grande@it.uu.se

Session 4: Kvalitetsfaktorer i undervisningen (21:238)

Moderator: Amelie Hössjer

Lisa Freyhult
Institutionen för fysik och astronomi

Studenters syn på närvaro vid icke-obligatorisk undervisning

Är studenters närvaro vid undervisning viktig för deras studieresultat? Finns det skillnader i graden av närvaro mellan olika typer av undervisning? Hur ser studenters närvaromönster ut och vad är orsakerna till bristande närvaro? Som ett första steg i att öka förståelsen kring dessa frågor har vi undersökt studenters syn på närvaro vid icke-obligatorisk undervisning.

Tidigare studier visar på ett tydligt samband mellan närvaro och goda studieresultat men endast ett svagt samband mellan närvaro och personliga egenskaper, egenskaper så som motivation, studievana och intelligens som i sin tur är starkt korrelerade med goda resultat. Samtidigt har försök med studentaktiv undervisning visat på ökad närvaro, parallellt med ett ökat engagemang och bättre resultat. Det finns alltså anledning att studera vad som styr studenters deltagande i undervisning för att förstå vad som kan öka närvaron men också för en ökad förståelse av orsakssambandet mellan närvaro och bättre resultat.

Vi har analyserat svar på frågor om närvaro från strax över 1000 studenter i fysik. Studenterna besvarade frågor om varför de väljer att delta alternativt att inte delta i undervisningen. Studenterna angav även vad som skulle göra att de deltog i högre utsträckning.

Svaren kodades förutsättningslöst och grupperades sedan i olika kategorier. De största kategorierna av svar har att göra med undervisningsformen, läraren eller olika aspekter av tidsbrist. Mycket av det som studenterna själva anger skulle öka deras deltagande sammanfaller i hög grad med kriterier för forskningsbaserad effektiv undervisning. Resultaten skiljer sig på vissa punkter från tidigare resultat inom andra ämnesområden där yttre faktorer i högre grad har angetts som ett skäl till att utebli.

Vi kommer att diskutera studien som genomförts och vilka slutsatser som kan dras men också förslag på åtgärder som skulle kunna vidtas för ökad närvaro vid undervisning.

lisa.freyhult@physics.uu.se

Derya Vural
Företagsekonomiska institutionen

Is accounting education achieving deep learning? Evaluating the course structure of an Accounting course

Accounting education has generally been viewed as a field with technical and procedural content. Further, a common criticism to accounting education is that students approach accounting as memorization. This type of “surface” learning has led to students’ limited capability of establishing critical and analytical thinking.

In this report I evaluate the effectiveness of a bachelor’s course offered at the Business Studies department at Uppsala University. Based on students’ feedback throughout the course and the course evaluations I examine whether the course content (inclusive education form and learning outcome) fulfils the aims stated in the syllabus. The main focus of this report is especially given to the seminars and advising parts of the course, as this is where I have personally mostly been involved in.

The report suggests four possible suggestions for future improvements in the course.

derya.vural@fek.uu.se

Anja Sandström, Ulrika Rosenström
Inst f Läkemedelskemi

Helkursworkshops - Aktiverande undervisningsform bra för den heterogena studentgruppen?

Bakgrund

Farmaceutiska fakulteten vid Uppsala universitet har två yrkesutbildningar, Receptarie- och Apotekarprogrammet.

Vi har under en längre tid arbetat med ett workshopformat på en av våra kurser i läkemedelskemi på Apotekarprogrammet. Kursen inleds med övergripande föreläsningar under de första dagarna och följs sedan av elva workshops baserat på fördjupade frågeställningar (uppgifter) i ämnet. Innan workshopstillfället förbereder studenterna med hjälp av boken och andra källor uppgifterna på egen hand i så stor utsträckning de kan. Under själva workshoppen på 3 timmar så träffas hela kursen tillsammans med läraren i en sal med flexibelt möblemang. Läraren delar in kursen i grupper om 5-8 studenter för vidare bearbetning och efterföljande redovisning och diskussion; allt under coaching och stöttning från läraren. Vi lärare upplever att workshopformatet fungerar väldigt väl, att det aktiverar och fördjupar förståelse hos studenterna — allt i enlighet med ”Aktiverande undervisningsformer” som Uppsala universitet lyfter fram i sitt ”Pedagogiska program”. Studenterna presterar i genomsnitt bättre på denna kurs än på andra kurser inom apotekarprogrammet och majoriteten studenter värderar denna undervisningsform väldigt högt.

Under en lång period har fakultetens lärare noterat en sjunkande närvaro på många av de icke-obligatoriska momenten. Traditionella föreläsningar med senior lärare attraherar ofta många fler studenter än studentaktiverande undervisningsformer som seminarier och liknande gruppundervisning med junior lärare. Detta är givetvis olyckligt och förmodligen är den från studenternas sida bristande bearbetningen av ämnet en anledning till den allt sämre genomströmningen på våra program och kurser.

Syfte

Syftet med denna studie (undervisningsförändring) var att se om workshopformatet i helkurs

med senior lärare är ett bättre alternativ till våra traditionella seminarier i halv/tredjedelskurs med junior lärare på andra kurser inom kemi på Receptarie och Apotekarprogrammet. Målet var att öka både närvaro och aktivering hos våra studenter.

Metod

På Receptariernas kurs i organisk kemi byttes seminarier i mindre grupper ut mot helkursworkshops. Studenternas närvaro noterades och kursvärdering och tentamensresultat följdes upp.

Resultat och diskussion

Införande av helkursworkshops på receptariernas kurs i organisk kemi istället för seminarier i mindre grupper resulterade i ökad närvaro och preliminärt bättre tentamensresultat.

Workshopformatet kommer behållas och även provas på andra kemikurser inom Apotekarprogrammet framgent.

Denna studie har vidare lett till en kollegial diskussion och reflektion kring denna undervisningsform bland oss lärare inom kemi. Vi noterar att helkursworkshops har stora fördelar för den heterogena studentgrupp som vi har på Receptarie och Apotekarprogrammen. Det och flera andra fördelar och reflektioner kommer diskuteras.

Nyckelord:

Workshop

Helkurs

Aktiverande undervisningsform

Senior lärare

anja.sandstrom@orgfarm.uu.se, ulrika.rosenstrom@orgfarm.uu.se

Session 5: Kunskaper och kompetenser (21:240)

Moderator: Jöran Rehn

Åsa Cajander, Mats Daniels, Nanna Kjellin Lagerqvist och Elin Parsjö
Informationsteknologi

Professionella kompetenser

Professionella kompetenser är centrala för studenters utveckling, och betonas inom UKÄ-utvärderingen samt i övergripande måldokument på många universitet. Trots detta lyser professionella kompetenser ofta med sin frånvaro inom kursplaner och kursmål. Detta beror eventuellt på okunskap kring hur de ska integreras i kurserna och i programmen på universitetet.

I denna presentation berättar vi om vårt arbete med professionella kompetenser inom en terminslång kurs. Vi beskriver de definitioner av professionella kompetenser som vi utgår ifrån, och även de teorier som finns kring progression av kompetenser. Vi kommer sedan att berätta om den struktur för utveckling av professionella kompetenser som vi arbetat fram i vår projektkurs. I kursen arbetar vi med studenternas kompetensutveckling utifrån constructive alignment baserat på studentens syn på vad de behöver bli bättre på. Inom kursen ombeds studenterna reflektera över sin förståelse av kompetenser och att sedan välja tre områden att utvecklas inom under kursen- Med dessa som grund skriver studenterna ett personligt lärlkontrakt som stöd i utvecklingen. I lärlkontraktet behöver studenterna beskriva vilka kompetenser de valt att fokusera på, hur de kommer att jobba på

att bli bättre inom kompetensen samt också på vilket sätt de och lärarna på kursen ska veta att de har lyckats med sin kompetensutveckling. I en efterföljande skriftlig reflektion i slutet av terminen fick studenterna själva bedöma sina förbättringar av deras valda kompetenser. Som ett stöd i processen har vi två eller fler individuella coachingmöten med studenterna där vi stödjer dem i att hitta motiverande vägar för lärande av kompetenser baserat på deras egna drivkrafter. Vi har även arbetat med peer learningstrategier där studenterna får stötta varandra, men inte hittat en fungerande arbetsform för detta. Dock är det något vi fortsätter att utveckla inom kursen.

Under presentationen kommer vi att berätta om vår erfarenhet med detta arbete som varit mycket positivt, men inte problemfritt. Många studenter uppskattar möjligheten att få stöd i den egna kompetensutvecklingen, men några har svårt att motivera sig själva att jobba med dessa delar, givet att det tar tid och är svårt att kvantifiera hur professionella kompetenser utvecklas. Fokus i många kursplaner ligger på specifika ämneskompetenser och mål för den aktuella kursen. Därför har de flesta studenter som läser vår projektkurs liten erfarenhet av att formulera egna mål och ta ansvar för sin egen kompetensutveckling i ett mer långtgående perspektiv. För att underlätta studenternas val av och arbete med professionella kompetenser, arbetar vi med att ta fram ett stöttande ramverk. Detta sker inom ett pågående pedagogiskt utvecklingsprojekt som vi kommer att beskriva närmare. Ramverket för progression av professionella kompetenser tas fram tillsammans med studenterna i årets kurs och kommer att utvecklas de närmaste åren och förhoppningsvis kunna vara ett ramverk som andra kurser inom universitetet kan använda. Slutligen diskuteras implikationer för arbete med professionella kompetenser inom andra kurser på universitetet.

asa.cajander@it.uu.se, mats.daniels@it.uu.se, nansiken@hotmail.com,
elin.parsjo@gmail.com

Anna Eckerdal, Anders Berglund, Michael Thuné
Institutionen för informationsteknologi

Samspelet mellan teori och praktik i programmeringsundervisning

Både forskning och erfarenhet visar att såväl undervisning som lärande av datavetenskap är svårt. Vi har undersökt hur studenter lär sig begrepp (teori) och praktiska färdigheter (praktik) i labbet. En komplex bild framstår, där praktiken och teorin spelar olika roller i studenternas lärandeprocess. Ofta är inte studenterna medvetna om vad de inte kan, eller brister i förståelsen, förrän de ska lösa ett problem i praktiken. I den praktiska problemlösningen ser vi hur studenterna t o m kan ha svårt att identifiera vad det är de inte förstår. I sin lärandeprocess söker de stöd både i teorin om programmering och i praktiska färdigheter. Vi kan beskriva mönster i hur teorin och praktiken samspelar i lärandeprocessen. Projektet har lett fram till insikter om hur och varför hands-on är så viktigt för nybörjarstudenter i programmering.

Anna.Eckerdal@it.uu.se,Anders.Berglund@it.uu.se,michael.thune@it.uu.se

Jörgen Bengtsson
Avd f Farmakokinetik och Läkemedelsterapi

Interaktiv och modellbaserad undervisning gynnar studenternas lärande

Introduktion: Ämnet farmakokinetik kräver kunskap i, och förmåga att integrera matematik, fysiologi och kemi. På en grundkurs i farmakokinetik vid apotekar- och receptarieprogrammen finns ett obligatoriskt moment där detta tränas. Vi har identifierat tre huvudproblem med en tidigare uppgift; 1) instruktionerna har blivit så omfattande att studenterna fokuserar mer på beräkningsverktyget än på konceptuell förståelse, 2) uppgiften har använts många terminer och gamla lösningar cirkulerar hos studenterna och 3) studenterna examineras i par och risk finns att vissa studenter inte tar sitt ansvar för kunskapsinhämtningen.

Syfte: Syftet var att utveckla en web-baserad och modellbaserad plattform som genererar unika läkemedel till varje student. Studentens uppgift blir sedan att följa läkemedelsutvecklings- och läkemedelsanvändnings-processen i en verklighetsbaserad miljö och beräkna relevanta parametrar samt kontinuerligt reflektera över sin inläring.

Metod: Uppgiften är indelad i 5 delmoment. För att komma vidare inom uppgiften krävs tillfredställande beräkningar samt en personlig reflektion över vad studenten lärt sig i respektive delmoment. För att göra modellen mer verklighetsanpassad och få koppling till andra ämnesområden, har begränsningar lagts in i modellen (tex hur stor dos man kan administrera eller en gräns för hur låga koncentrationer som kan mätas). Studenterna får sparsamt med instruktioner vilket gör att deras nyfikenhet blir drivande för hur parametrar skall beräknas. Ett slutseminarium har utformats så att studenterna får sammanfatta sina resultat skriftligt, vilka sedan diskuteras muntligt, bland annat i form av kamratåterkoppling.

Resultat/diskussion: Alla studenter får unika substanser att arbeta med och därmed finns inga gamla cirkulerande lösningar. Studenterna ges möjlighet att ingående förstå hur parametrar beräknas, hur de påverkar varandra och vad som kan vara begränsande när det gäller såväl läkemedelsutveckling som läkemedelsanvändning. Studenterna får direkt återkoppling på sin progression då deras beräknade värden rättas automatiskt. Från kursvärderingarna ses att studenterna, i de flesta fall, uppskattar sättet att arbeta och att uppgiften ger en djupare förståelse för ämnet. Eftersom varje student får unika förutsättningar och uppmuntras att diskutera likheter och skillnader med varandra under arbetets gång läggs ett större ansvar för inläringen på studenten och den konstruktiva länkningen stärks.Handledningen har genomförts på en mer övergripande nivå, utan behov av att sätta sig in i varje students enskilda siffror. Vi uppnår en progression inom programmen då andra ämnesområden integreras i modellen (bl.a. analytisk kemi och toxikologi). Vi har observerat att studenterna varit bättre förberedda inför slutseminariet och den skriftlig examinationen.

Sammanfattning: Vi har visat att det är möjligt att, med befinliga resurser, införa ett individuellt examinerande moment med en utökad skriftlig och muntlig redovisning som kopplar tydligt till kursmålen. Den nya interaktiva och modellbaserade uppgiften ger en djupare förståelse för ämnet och därmed en större kunskap hos våra examinerade studenter.

Projektet var möjligt att genomföra med hjälp av extern finansiering av PUMA-medel.

jorgen.bengtsson@farmbio.uu.se

Session 6: Active Student Participation (21:241)

Moderator: Susanna Barrineau

Lina Nordquist and Johanna Norberg

Medicinsk cellbiologi, Handelsrätt

A "learning by teaching" model applicable to student presentations

Introduction: Although longhand writing exerts positive effects on learning (Mueller & Oppenheimer, 2014), increasing numbers of students rather take notes on their computer or e-reader. This may impair learning at a time when concern is already growing for university students' declining knowledge (Enefalk et al., 2013; OECD, 2014). There is an obvious need to facilitate learning in the university setting.

Despite the first studies on effects of "learning by teaching" being published in 1973 (Allen and Feldman), this approach is still uncommon in Swedish university education. Recent studies show that students preparing to teach will learn better than students learning exclusively for their own examination (Fiorella & Mayer, 2013; Nestojko et al, 2014). Fiorella and Mayer (2013) also show that only actually performing a teaching moment will provide a long-term improvement in knowledge. It is worth noting that the benefits from students teaching one another cannot be attained by pure student presentations (Wittrock, 1989). Rather, it appears that dialogue and communication with an active counterparty is required to improve student learning.

The Aim of this study was to create a model to improve student learning by creating a "learning by teaching" concept, where students teach each other. A subsequent goal is to investigate how learning in different disciplines is affected by this model as compared to traditional learning models.

We created a method that entails the division of students into small groups, each group consisting of four "mini-groups". These mini-groups take turns playing three different roles: "the writing teacher", "the teaching teacher" and "the active listener": Tasks and requirements of each role are listed below.

- The writing teachers write a memorandum on the issue/case as in traditional memorandum/PM writing, but are also responsible for teaching its content to the "teaching teachers".
- The teaching teachers are taught by "the writing teachers" by reading their memorandum and being tutored on its contents. Subsequently, they are responsible for teaching the subject to the remaining groups, rather than giving a traditional oral presentation.
- The active listeners learn from the teaching teacher. Students must be prepared and actively listening to dress themselves in this role. As opposed to in traditional opposition on a memorandum and presentation, these students are expected to ask questions from interest and curiosity, rather than to critically examine the competence of the presenting students.

Our aim is now to apply this model to various disciplines to investigate whether students teaching others succeed better in exams and learn more than those who only study to prepare for an examination. This will be evaluated by examinations scores on a group level, as well as questionnaires in which students estimate their own learning. A third hypothesis is that a teaching situation in tutorial format where two students teach two other fellow students is perceived to be more beneficial for student learning than teaching in a lecture format to a larger active student audience, where teaching takes the form of a lecture with questions, rather than interaction and dialogue.

lina.nordquist@mcb.uu.se, johanna.norberg@handels.uu.se

Sachiko Ishihara, Alejandro Marcos Valls

The Centre for Environment and Development Studies, CEMUS

Student-led Sessions and 30 Day Challenge: Experiences from ongoing course "Global Challenges and Sustainable Futures"

This presentation will be sharing the experiences of an ongoing course of Fall 2015. The course "Global Challenges and Sustainable Futures" is an interdisciplinary sustainability course with diverse students, constituted by approx. half Swedish students and half international students, students from different academic disciplines and majors, and students' levels ranging from being their first course in university to master's students to working or retiree students. The aim of this presentation would be to share the ongoing experiences from facilitating learning in this diverse class, and to spur discussions with other UU teachers and students about the effects of interactive pedagogical methods and how it could be improved. Special focus would be given on two of the assignments and activities that have taken place at the point of this presentation, namely "Student-led Sessions" and "30 Day Challenge."

"Student-led Sessions" is an assignment where for each lecture sessions, a rotating group of students will be responsible for organizing and facilitating an interactive discussion with the guest lecturer and the entire class using creative methods. The aim is to engage students in the topics and learning methods by putting them into responsible positions, while also giving equal opportunities for students to speak up and lead discussions in this medium/large size class (i.e. 50-60 students). At the point of the presentation, we would have seen two groups organize sessions, and thus we aim to report back the initial results of these sessions and reflect on the guidance, resources, and support we have given them and could further improve.

"The 30-Day Challenge" is a fun and reflective assignment during the first part of the semester. Students can freely pick something they will change in their daily life to have "a more sustainable life" and try it for 30 days (e.g. eat less meat, stop driving, etc.). At the end of the 30 days, students will submit a creative contribution to share and discuss reflections and results with their classmates, along with a reflective essay on the role of individuals in relation to structural and other barriers for change for sustainability. The aim is to deepen one's understanding about the large, complex issues of global sustainability challenges, by bringing it down to something more practical, applying it to real life and realizing yourself in the picture. This is related to one of the learning outcomes of the course "reflect and critically relate to his/her own role relating to the causes and solutions of the sustainability challenge." Thus, it is meant to start the discussion on not only of sustainable behavior and lifestyles, but also of what role each student can play in creating a sustainable society.

sachiko.ishihara@csdupsala.uu.se, alejandro.marcos@csdupsala.uu.se

Linn Lei (student contribution)

"The study zombie effect"- hur vi kan motverka den och uppmuntra den naturliga nyfikenheten, entusiasmen och motivationen för lärande

Min idé berör hur undervisningen vid Uppsala Universitet kan göras mer engagerande och interaktiv. Bakgrunden till idén är mitt intryck av undervisningen som högkvalitativ, informativ och välstrukturerad men med för lite utrymme till kreativitet och engagemang.

Under mina många skolår fram till universitet har jag sett tendenser till något som jag skulle vilja kalla för "study zombies". En "study zombie" kan sättas i kontrast till det lilla barnet med dess förundran och fascination över världen som uttrycks i oändliga frågor om "varför?", frågor om hur världen är beskaffad och hur allt fungerar. En "study zombie" å andra sidan, är

någon som blivit så pass van vid att studera att studier gradvis blivit ekvivalent med att packa in information i skallen för att klara tentan och andra obligatoriska moment. I kontrast till fascinationen hos det lilla barnet tas kunskapen som presenteras i undervisningen emot med lite entusiasm, och där anteckningar endast skrivs ned för dess relevans för tentan.

En "study zombie" är således någon som är så pass van vid att studera att den blivit duktig på att göra vad som krävs av en, men som behöver återuppliva en del av den naturliga nyfikenheten och fascinationen.

För att motverka sådana tendenser skulle jag vilja föreslå ett ökat utrymme för kreativitet och engagemang för studenter. Mitt förslag är att man introducerar ett nytt, mindre moment i undervisningen som ska syfta till att ge studenterna möjlighet att utveckla sin nyfikenhet och engagera varandra. Detta undervisningsmoment skiljer sig från andra genom att studenterna lär varandra, på ett sätt som gör undervisningen kreativ och omväxlande. Detta skulle kunna genomföras på så sätt att studenterna i början eller mot mitten av kursen får i uppgift att göra en redovisning, där de förslagsvis redovisar två och två inför mindre grupper. Det enda syftet med redovisningen är att studenterna ska engagera varandra genom att väcka intresse för den aktuella kursen. Till exempel skulle man kunna dela ut olika teman som representerar den aktuella kursens olika delar. Den enda instruktionen är att studenterna ska hitta något intressant om temat att dela med sig av till sina medkamrater. Presentationen får också formas fritt, om det är att använda sig av PowerPoint eller exempelvis demonstrationer, att ta med och visa föremål, rita på tavlan, rollspel, att låta rummets hörn representera olika åsikter/perspektiv och låta studenterna ställa sig i det hörn de anser representera deras etc.

Genom att studenterna exempelvis hittar ett intressant exempel eller en bakgrund till en viss upptäckt, spännande tillämpningar och föremål för diskussioner, så bidrar detta till en aktiv studentmedverkan och saker att förankra och bygga vidare kunskap på under föreläsningar, där studenterna kan relatera undervisningsmaterialet till sådant de funnit intressant. Genom att kunskapen också presenteras i en stimulerande och kreativ form blir det också lättare att ta in och minnas för att sedan använda detta för att bearbeta annat undervisningsmaterial på en djupare nivå. Genom att studenterna själva söker efter information utan strikta instruktioner om vad de ska hitta, så ges de också möjlighet att utforska och aktivt fundera och tänka utanför ramarna så att de tränas i att se sådant som "inte ännu finns eller syns": potential och implikationer av nuvarande forskning, möjliga konsekvenser, föremål för diskussioner, att finna kopplingar med mera för att utveckla kreativt tänkande.

Att skapa rum för kreativitet och utveckling av nyfikenhet är viktigt inte bara för att förbättra bearbetningen av de existerande kunskaperna, utan för att även uppmuntra till vidare utveckling av kunskapsområdet i framtiden. För om det är sant att nyfikenheten är den drivande kraften bakom vetenskapliga företaganden och kreativiteten bakom dess utveckling, då bör detta få en minst lika hög prioritet som ren minnesinläring av kunskap.

Jesper Neukirchner (studentbidrag)

UppLearn - or, how students can create complementary course content in a fun and engaging way using social media!

Vad?

Min idé: att studenter vid UU—frivilligt—skapar youtube videos—med handledning – som ska handla om kursernas innehåll eller vara relaterade till innehållet och som kan nyttjas av resten av världen helt gratis som lärvideos för olika studierelaterade teman.

Lärvideon kan handla om vad som helst, både väldigt allmänna teman och väldigt specifika frågor, problem, teman. Enklast är om lärvideon skapas i samband med vissa kurser. Som namn till tjänsten föreslår jag UppLearn, men andra namn kan också tänkas.

Hur?

Det ska vara frivilligt engagemang. Det ska vara roligt, för om det inte är roligt, kommer folk inte vilja offra sin fritid för det. Samtidigt är det viktigt att man fördjupar sina kunskaper om ett visst ämne i samband med videoskopandet.

De studenter som vill engagera sig i UppLearn får bestämma själva vad just deras bidrag ska handla om. Det behövs professionell handledning, framförallt ur tekniskt synpunkt och stöd med att lära sig hantera de relevanta programmen. Man skulle kunna tänka sig att erbjuda en kurs varje termin för de som är intresserade, kanske till och med ha någon som jobbar just med att erbjuda handledning för studenter. Det vore nog bra att förenkla det så mycket som möjligt, åtminstone i grunden, och att med tiden skapa optionala moment. Det är viktigt att det inte blir för omfattande för deltagarna och inte för mycket att sätta sig in i utöver själva innehållet.

Det är även viktigt att processen är kul, att det inte finns för mycket press, utan att allting sker utan press utifrån—även om det ska finnas vissa krav på kvalitén. Det ska vara studenterna själva som avgör hur mycket tid de vill lägga ner och hur mycket tid de har. Dock vore det skönt om det fanns någon slags kvalitetskontroll och kanske även handledning från vissa docenter i de relaterade ämnena. Hur den ska vara utformad måste diskuteras. Jag kan tänka mig olika modeller. Jag är bara mån om att det vi framställer och presenterar håller en viss nivå och är i enlighet med vad UU står för. För om det ska etableras ett varumärke med UppLearn, är det viktigt att kvalitén säkerställs.

Varför?

Syftet är flerfaldigt:

- 1.) För UU kan ett internationellt namn och rykte etableras inom alla ämnen. Rent allmänt visar projektet hur progressiv man är, både på studentengagemang och på lärmeteroderna man tillämpar i videon. Man kan utveckla ett märkesnamn i samband med detta som kan kopplas till universitetet och skapa ett gott internationellt rykte för spridning av gratis kvalitativ kunskap. UU framstår som ett sympatiskt, studentnära universitet.
- 2.) Studenter som engagerar sig kan fördjupa och/eller förankra sina kunskaper i samband med att skapa videon. Hela processen leder till förbättring av studenternas kompetens i just det temat som deras projekt ska handla om.

Det vore även skönt om detta kunde krediteras på något sätt, kanske inte just i hp men istället i en anmärkning på betyget, en utmärkelse.

- 3.) Följande studentgenerationer kan ha glädje av de videon och använda de som extra informationskälla och pluggstöd/resurs vid sidan om kursen.

Inte bara våra egna studenter kommer ha tillgång till resurserna, även människor runt hela jorden kommer kunna ha glädje av resurserna, vilket är något väldigt positivt.

- 4.) I samband med skapandet av de enstaka lärvideon kan man jobba på att utveckla nya lärmeteroder och använda så många kanaler som möjligt för att optimera inlärningsprocessen.

Varför är den här idén genial?

- För att den är nyskapande, kul både på kort och på lång sikt, involverar studenter, främjar nytänkande, främjar engagemang och förbättring av in- och utlärningsprocessen, för att det är något personligt eller gemensamt, något man själv skapar

och som görs i ett gott syfte och vetenskaplig anda. Man utvecklas som person och har chansen att syssla med saker man tycker är särskilt kul. Man umgås och träffar andra studenter som bryr sig om att utveckla utbildningen. Man kan redan från början av studierna medverka!

Slutord:

Jag är medveten att det är ett ambitiöst projekt, men jag anser att det är realistiskt och genomförbart, även om det—just i början—kräver en relativt stor insats.

Session 7: Studenters reflexioner kring studierna (24:203)

Moderator: Peter Reinholdsson

Jörgen Bengtsson, Emma Lundkvist
Farmaceutiska fakulteten

Hur får vi studenterna att reflektera över sina universitetsstudier?

Bakgrund

Under de senaste åren har Farmaceutiska fakulteten vid Uppsala universitet diskuterat frågor kring studenternas inställning till sina studier och hur vi på bästa sätt kan hjälpa studenterna att insocialiseras i den akademiska kulturen. Från och med hösten 2013 genomförs så kallade studentsamtal där lärare och studenter, som läser första terminen på apotekar- och receptarieprogrammen, under informella former diskuterar vad det innebär att läsa vid universitetet.

Syfte

Syftet med samtalen är att stödja studenterna i introduktionen till högre utbildning samt att klargöra skillnaden mellan gymnasie- och universitetsstudier och studenternas eget ansvar för sitt lärande. Dessa studentsamtal är nu i behov av att vidareutvecklas, med fler studenter och ett ökat reflekterande inslag hos deltagarna.

Metod

I studentsamtalens nuvarande form får studenterna som förberedelse läsa igenom Uppsala universitets pedagogiska program där såväl lärosätets som studenternas roll i utbildningen tydliggörs. Två lärare träffar tillsammans en basgrupp om cirka 10 studenter och samtalen kretsar kring frågor om vad som upplevs vara de största skillnaderna mellan gymnasiet och universitetet, vad studenterna har för förväntningar på lärarna samt vilka förväntningar lärarna har på studenterna.

Resultat och diskussion

I den skriftliga utvärderingen av studentsamtalen har vi observerat något varierande åsikter bland såväl studenter som lärare. De positiva synpunkter som framkommit från studenterna är behållningen av att få tillfälle att prata med lärarna samt en ökad förståelse för vad det innebär att vara universitetsstudent. Lärarnas bedömning överlag är att de haft konstruktiva och givande samtal samt att dessa samtal har potential att ge positiva effekter för studenternas integrering i akademiska studier. Några av lärarna har dock upplevt att diskussionerna varit svåra att få igång.

Vi ser ett behov av att följa studenterna genom utbildningen och vill nu utveckla projektet genom att samla studenter från flera terminer på apotekar- och receptarieprogrammen för

återkommande diskussioner kring ett på förhand bestämt tema. En mentor följer en grupp genom utbildningen, med träffar varje termin. Med detta upplägg integrerar vi studenter från två utbildningar och de studenter som kommit längre i sin utbildning har möjlighet att bidra med exempelvis kunskap om hur programmets tidiga kurser kommer till användning i ett senare skede.

PUMA-medel har tilldelats för att genomföra en pilotstudie under 2016 där studentsamtalen utvecklas enligt ovan. På konferensen avser vi att presentera våra tankar och ideer om vidareutveckling av studentsamtalen och hur en djupare reflektion bidrar till att studenter tar ett större ansvar för sitt lärande.

jorgen.bengtsson@farmbio.uu.se; emma.lundkvist@farmbio.uu.se

Felix Ho, Maja Elmgren, Mareike Klostermann, Ilka Parchmann
Institutionen för kemi - Ångströmlaboratoriet, UU; Leibniz-Institut für die Pädagogik der
Naturwissenschaften und Mathematik (IPN), Universität Kiel, Tyskland

Learning strategies of first-year chemistry students in Sweden and Germany

The transition from secondary school to university entails major changes in both learning environment and the achievements expected of the students in order to succeed. Understanding the students' own perceptions and expectations about how they will learn at university is one of the key components to help tertiary educators improve their programs, both for enhancing achievement of learning outcomes and improving retention rates. With the increasing move towards internationalisation and student mobility, exemplified in Europe by e.g. the Erasmus program and the Bologna process, it is in addition interesting to investigate whether there are country-dependent differences in beginning students' expectations and strategies.

An action research/design-based research study was conducted on first-year students about to begin their first semester and course in chemistry at a Swedish and a German university were studied using an inventory designed to examine their self-reported intended learning strategies across five domains: metacognitive strategies, organisational strategies, elaboration strategies, critical thinking, and repetition strategies. In addition to insights into their intended learning strategies, quantitative analysis of these results revealed statistically significant differences between Swedish and German cohorts in organisational and repetition strategies. These may be linked to different pre-conditions such as in secondary school syllabi and expectations of university studies. Furthermore, the influence of the first course in university chemistry was investigated through administration of the instrument at the end of the course. Statistical analyses of these pre-/post-course responses were used to assess the impact of the course on the actual strategies the students reported using. Interestingly, critical thinking was found to be significantly affected. These results as well as preliminary data from follow-up course development work will be presented. These investigations will not only increase understanding of first-year students' pre-conditions, but it will also highlight the effect, positive or otherwise, that current course designs can have on students' learning strategies.

felix.ho@kemi.uu.se; maja.elmgren@kemi.uu.se

Ben Owen
CSD Uppsala

Student self-reflection about studies

The Master Program in Sustainable Development (MSD) is a two-year program held between Uppsala University (UU) and the Swedish Agricultural University (SLU). Sustainable Development is a popular interdisciplinary subject and the MSD Program attracts many more than the 60 students selected to take the program every year. Each student on the program is unique in many ways – their background, education, culture and motivation. The MSD program exposes students to new ideas and broadens their range of knowledge and opportunities, often this is done through the interaction with their classmates as much as the content of the program.

This project aims at focusing the Introduction Course taken in the first weeks of the MSD Program on self-reflection; to allow students time to reflect on their own background and education, ask what motivates them and what do they want to achieve from the two year program.

The introduction to the program will maintain the usual orientation to Uppsala, introduction to the universities, their facilities and the options provided by the MSD Program. However, there is room for students to reflect before embarking on the core courses of the MSD Program of taking stock of who they are and where they want to go.

This project idea builds upon Jack Merizow's Transformative Learning Theory that has three dimensions:

- psychological (changes in understanding of the self)
- convictional (revision of belief systems)
- and behavioral (changes in lifestyle)

“Transformative learning is the expansion of consciousness through the transformation of basic worldview and specific capacities of the self; transformative learning is facilitated through consciously directed processes such as appreciatively accessing and receiving the symbolic contents of the unconscious and critically analyzing underlying premises” (Elias, p.3).

Based upon the three attributes and description of Elias, Transformative Learning links well to the objectives of the MSD and the Introduction Course in particular. This project aims to tailor the theoretical and practical elements of Transformative Learning and apply it, or parts of it, to the Introduction Course with the hope that students, having been given this time for reflection take more away from their education and time at Uppsala University.

ben.owen@csduppsala.uu.se

Session 8: Spridning och förvaltning av erfarenheter (Laborativa lärosalen)

Moderatorer: Lena Tembe & Mats Cullhed

10 e-lärandeprojekt presenteras och demonstreras, med möjlighet att testa och prova på olika e-lärandeverktyg. Sessionens andra halva ägnas åt en diskussion kring hur pedagogiska erfarenheter från lärares undervisning förs vidare och långsiktigt tas tillvara. Sessionen sammanfattar ett av delprojekten inom e2014, d.v.s. uppdraget om vidareutveckling av e-lärande vid UU.

Owe Ronström
Institutionen för kulturanthropologi och etnologi

Digital kompetensutveckling av lärare

Organisera så att institutionen som helhet lyfter nivån på undervisning med hjälp av e-lärande för att gynna studenters lärande. Dels genom digital kompetensutveckling för lärare men även genom att utforma organisatoriska strukturer som stöder pedagogisk utveckling.

owe.ronstrom@etnologi.uu.se

Stefan Myrgård

Förskolläraryrket, Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsvetenskaper

Att skapa ett tredimensionellt pedagogiskt rum

Efter sammanslagningen mellan Högskolan på Gotland och Uppsala universitet samkörs kurser på förskolläraryrket parallellt mellan Uppsala och Campus Gotland via videokonferens.

Syftet med projektet var att undersöka och förena campusundervisningens och distansundervisningens olika förtjänster i en effektiv hybrid utbildningsform. En viktig fråga är hur effektiv dialog skapas.

Konkret innebär det bland annat att en alternativ kommunikationskanal: ett chattverktyg, erbjuds studentgruppen som komplement till verbal kommunikation i videokonferensen.

Verktyg: Adobe connect

stefan.myrgard@edu.uu.se

Stellan Sundh
Engelska institutionen

Muntlig interaktion online

Syfte: Utveckla metoder och upplägg för att genomföra muntliga examinationer i språk online med bibehållen kvalitet på interaktion och kommunikation.

Projektet berör två olika kurser, men med samma grundläggande problematik/mål;

att kunna examinera muntliga avsnitt i engelska genom e-mötesverktyg online, utan att tekniken begränsar den mellanmännsliga interaktionen för de deltagande studenterna.

Projektet använde ett helhetsangrepp med åtgärder både kring upplägg på tillfällena, förberedelser, teknisk utbildning och anpassning av tekniken gjordes för att göra tekniken så osynlig som möjlig och låta kommunikationen mellan studenter stå i förgrunden.

Verktyg: videokonferens och e-mötesverktyget adobe connect

stellan.sundh@engelska.uu.se

Andrew Barney

Institutionen för geovetenskaper, Avdelningen för vindkraft

Effektiv kursstruktur inom Vindkraft - projektering

Utgångspunkten för projektet var att kurser inom kandidatspåret "Vindkraft - projektering" var strukturerade på olika sätt i lärplattformen, Det innebar att det dels tog mycket tid för nya lärare att lära sig de olika strukturerna, dels fick studenterna i början av varje ny kurs lära sig ett nytt sätt att hitta i studiematerialet.

Syftet var att fram ett enhetligt format på informationsstrukturen i lärplattformen

I projektet har kurser inom kandidatspåret Vindkraft - projektering standardiserats till en enhetlig struktur. Detta innebär att alla kurser presenteras på samma vis och därmed förmedlar kunskap på ett effektivt sätt.

Verktyg: lärplattformen Moodle

andrew.barney@geo.uu.se

Ola Feurst, Cecilia Hamfelt

Företagsekonomiska institutionen

Digitala examinationer

Syfte: Att testa och utvärdera digitala verktyg för examination. Vidare att bilda kunskapsunderlag inför framtida strategiska val och vid inköp av programvara för examinationer, både salsskrivningar och examinationer på distans.

Resultat: projektet har genererat kunskaper om möjliga hinder, fallgropar och lösningar vid övergång till digitala examensverktyg. Dessutom har man fångat upp intressanta erfarenheter om vinster och fördelar med verktyget från deltagande studenter och lärare.

Verktyg: Open exam

ola.feurst@fek.uu.se, Cecilia.Hamfelt@fek.uu.se

Lennart Runesson

Institutionen för kulturgeografi

Studier av lokalsamhället inom e-lärande

Bakgrund: I den nya läroplanen Lgr 11 för årskurs 7–9 står det att fältstudier anses vara en viktig del av geografiundervisningen. För att kunna uppfylla detta gäller det att lärarutbildare i geografi utvecklar nya metoder för undervisning utanför klassrummet för distanskurser.

Syfte: är att utveckla nya pedagogiska metoder för studiet av lokalsamhället i nätbaserade geografiutbildningar

Verktyg: fälttextkursioner som filmas med vanlig smarttelefon, Imovie och Youtube

lennart.runesson@kultgeog.uu.se

Bertil Widbom

Institutionen för ekologi och genetik, Institutionen för organismbiologi, Systematisk biologi

Laborationer och exkursioner i biologi online

Mål: Utveckla kommunikationsformer för att genomföra moment i biologiundervisning som fältexkursioner och laborativa dissektioner på distans online.

a) Digitalisera studiesamlingar i botanik och zoologi för att få fram en bilddatabas med digitala högupplösta bilder av studiesamlingar både makroskopiska och detalj -

b) Utveckla uppgifter, både teoretiska och praktiska, som studenterna gör i grupper tex inom ekologi och floristik/faunistik och särskilt utnyttja det faktum att studenterna bidrar med data från olika delar av landet.

Verktyg: USB-mikroskop och bilddatabas

bertil.widbom@ebc.uu.se

Iwona Hrynczenko

Institutionen för speldesign

Academic research and writing via gameplay

Syfte: Utforma digital miljö som stimulerar studenter till kritiskt tänkande.

The project's objective is the design of an educational game.

The project is a cross-disciplinary effort, a cooperation between the Department of Education and the Department of Game Design.

The game is designated as an educational e-based tool that intends to gradually, throughout education, introduce students to scientific thinking through reading literature and writing. It is an exploratory tool that both serves as a knowledge database and encourages students to explore scientific writing and methods for the analysis prior their thesis.

iwona.hrynczenko@speldesign.uu.se

Shepherd Urenje

SWEDES

Fundisana online

Syfte: Producera en online kurs om hållbar utveckling som kan användas av alla slags lärare för alla slags studenter, inom alla utbildningar.

Långsiktigt syfte: att ge lärare motivation och kompetens att undervisa unga om hållbarhet och miljöfrågor. Ett långsiktigt mål är att öka möjligheter för Uppsala universitet att sprida sina expertkunskaper genom nyskapande användande av interaktiva lärmiljöer för effektivt och kollaborativt lärande

Verktyg: lärplattformen Moodle och e-mötesverktyget Adobe connect

shepherd.urenje@swedesd.uu.se

Raine Isaksson

Avdelningen för kvalitetsteknik vid Institutionen för teknikvetenskaper

Large online courses

Projektets mål är att öka kvaliteten i nätbaserad utbildning och samtidigt öka utbildningarnas produktivitet. Hur: utveckla och förbättra kursupplägg i en distanskurs om hållbar utveckling.

för öka lärande genom ökad studentaktivitet, både genom student - till student-interaktion och lärare - student interaktion.

Ett konkret syfte är att hitta pedagogiska metoder och kursupplägg för att uppnå ökat lärande med bibehållen studentaktivitet och studentnöjdhet.

Verktyg: Peerwise för student till student interaktion. Scalable learning för student - lärar-interaktion

Raine.Isaksson@angstrom.uu.se

Keynote: föreläsning av Alison Cook Sather, 13:00-14:00 (Eva Netzelius och Gunnar Johansson)

Alison Cook-Sather is the Mary Katharine Woodworth Professor of Education and Director of the Peace, Conflict and Social Justice Studies concentration at Bryn Mawr College and Coordinator of the Teaching and Learning Institute at Bryn Mawr and Haverford Colleges.

Significant Shifts in Theory and Practice: From Active Student Engagement and Participation to Student-Faculty Partnership

This keynote address includes a revisiting of what we understand “student engagement” to mean in concept and practice and a discussion of how student engagement informs student active participation and can lead to and inform student-faculty partnership. After identifying the premises and outcomes of partnership as presented in *Engaging Students as Partners in Learning and Teaching* (Cook-Sather, Bovill, & Felten, 2014, Jossey-Bass), we will then discuss examples of and guidelines for some partnership approaches that have worked well for faculty at a variety of institutions.

acooksat@haverford.edu

Parallella sessioner med verkstäder och rundabordssamtal 14:15-15:00

Session 9: Systematiska utbildningsvärderingar vid UU (verkstad, Betty Pettersson))

Vicerektor Torsten Svensson (ordf.) m.fl. från UU:s arbetsgrupp

Systematiska utbildningsutvärderingar vid UU I våras kom ett regeringsförslag om nytt nationellt kvalitetssäkringssystem. Under den senaste utvärderingscykeln har Universitetskanslersämbetet (UKÅ) granskat enskilda utbildningar, men nu föreslås lärosätena själva ta ett större ansvar för det. Frågan om utbildningsutvärderingar är inte ny vid UU. Vissa enskilda initiativ har redan tagits och frågan har diskuterats sedan den internationella KrUUt-panelen rekommenderade oss att genomföra systematiska "curriculum reviews". Men nu tas ett samlat grepp. En arbetsgrupp har fått rektors uppdrag att utforma en modell för systematisk utbildningsutvärdering vid Uppsala universitet. Vid seminariet presenteras gruppens preliminära förslag och synpunkter inhämtas. Hur åstadkommer vi utbildningsutvärderingar som både säkerställer kvaliteten och bidrar till utveckling - och det utan att vara för betungande?"

Torsten.Svensson@statsvet.uu.se

Session 10: När utländska lärare möter svensk studiekultur – behov, styrkor och svårigheter (verkstad, 21:236)

Margareta Erhardsson, Jöran Rehn
KUUP, Planeringsavd

Sammanfattning:

Internationaliseringen av högskolan har medfört ökad rörlighet bland såväl studenter, lärare och forskare vilket har lett till att många olika studiekulturer idag möts inom högre utbildning. Under verkstaden diskuteras behovet av introduktion av utländska lärare på basis av en enkätundersökning bland kursdeltagare på den internationella högskolepedagogiska grundkursen vid Uppsala universitet.

Nyckelord:

Introduktion av internationella högskolelärare; olika studiekulturer; mångfaldsmedveten pedagogik; pedagogiskt och organisatoriskt stöd

Abstract:

Samhällsutvecklingen, särskilt globaliseringen, har under de senaste 30 åren lett till att kravet på internationalisering har ökat i den svenska högskolans uppdrag (HL 1977, kap 1, §2, 1993 kap 1, §5). Detta har medfört en ökad rörlighet bland såväl studenter som bland lärare och forskare med undervisningstjänstgöring.

Denna utveckling har lett till att många olika studiekulturer idag möts inom högre utbildning.

Otvetydigt har internationalisering av den högre utbildningen långtgående och berikande effekter på den högre utbildningen; för utbildning, forskning samt kontakterna med det omgivande samhället. Wikström (2011) poängterar den mångfaldsmedvetna pedagogikens betydelse ur ett demokratiskt perspektiv där såväl individ, institution som samhälle gynnas av detta.

Fazlhashemi (2002) menar dock att många av de utländska studenterna som kommer till Sverige inte har tillräckliga kunskaper om den svenska högskolans förutsättningar och studiekulturer, vilket leder till olika typer av svårigheter i deras studier. Även för lärare med utländsk studie- och undervisningsbakgrund förmodas svårigheter uppstå i mötet med en inte alltid uttalad svensk studiekultur.

Som pedagogiska utvecklare har vi frågat oss hur utländska lärare blir introducerade i den svenska utbildningen och vilken förberedelse dessa får för att kunna verka som lärare här. För att få en klarare bild över detta och för att finna introducerande och förebyggande strategier genomfördes en enkätundersökning bland kursdeltagare på den internationella högskolepedagogiska grundkursen under perioden VT11-VT14. Enkäten har besvarats av ett 150-tal kursdeltagare från drygt 25 länder och innehöll frågeområden som riktades mot kulturella skillnader, dess konsekvenser samt behov av introduktion och stöd för den nyanställda, utländske läraren.

Resultaten visar på betydelsen av högskolepedagogisk introduktion av nyanställda utländska lärare där behovet kan variera från kortare introduktionsbroschyrer som upplyser om det svenska utbildningssystemet och lokala regelverk till att introduceras via utbildningsinsatser. Att socialiseras in i den egna arbetsgruppen har stor betydelse och det uttrycks behov av att introduktionen sker på den egna institutionen i form av information, auskultation och tillgång till erfarna kollegors stöd.

Verkstadens syfte är att ge tillfälle till diskussion och idéutbyte kring behovet av introduktion av utländska lärare och utveckla förslag på modeller för hur nyanställda utländska lärare kan/bör introduceras och stödjas vid den egna institutionen. Under verkstaden diskuteras även behov av eventuellt stöd för dessa insatser från pedagogiska utvecklare.

Referenser

Högskolelagen, 1977, 1993

Fazlhashemi, Mohammad. (2002). Möten, myter och verkligheter – Studenter med annan etnisk bakgrund berättar om möten i den svenska universitetsmiljön. Skriftserie från Universitetspedagogiskt centrum, 2002:1. Umeå universitet. Umeå.

Wickström, Johan. (2011). Mångfaldsmedveten pedagogik för universitetslärare. Avdelningen för universitetspedagogisk utveckling, rapport 10. Uppsala universitet. Uppsala.

margareta.erhardsson@uadm.uu.se; joran.rehn@uadm.uu.se

Session 11: Bygg för pedagogisk reflektion (rundabordssamtal, 21:237)

Jannika Andersson Chronholm & Staffan Andersson
Institutionen för fysik och astronomi

Reflektion är centralt för både praktik och utveckling (Schön, 1983). I diskussioner om undervisning och fortbildning betonas också ofta betydelsen av både lärare och studenter.

Samtidigt konstaterar många att de saknar konkreta metoder för reflektion. I denna verkstad får deltagarna bekanta sig med metoden LEGO Serious Play där byggklossar används för att visualisera, konkretisera och diskutera pedagogiska frågeställningar. Metoden har bland annat använts för att stärka studenters lärande (James & Brookfield, 2014) och utveckla kommunikation kring utveckling (Hinthorne & Schneider, 2012).

Verkstaden inleds med ett par snabba bygg- och tolkningsövningar där deltagarna får pröva på metoden. Därefter följer en kort bakgrund för metoden, som ursprungligen presenterades i mitten av 1990-talet för att främja lekfullhet, kreativitet och engagemang vid utvecklingsmöten. Därefter följer två mer omfattande övningar där deltagarna först får visualisera egna pedagogiska problemställningar och sedan diskutera några givna scenarion inspirerade av Uppsala universitets pedagogiska program. Verkstaden avslutas med diskussion om pedagogiska insikter från övningarna samt hur deltagarna kan använda metoden i sin egen praktik.

Referenser

- Hinthorne, L.L. & Schneider, K. (2012) Playing with Purpose: Using Serious Play to Enhance Participatory Development Communication. *International Journal of Communication*, 6:24
- James, A. & Brookfield, S.D. (2014). *Engaging Imagination: Helping Students Become Creative and Reflective Thinkers*. John Wiley & Sons.
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. New York: Basic Books.

Jannika.Chronholm-Andersson@physics.uu.se; staffan.andersson@physics.uu.se

Session 12: Handledarens roll i problembaserat lärande (rundabordssamtal, 21:238)

Elisabeth Persson och Ulrika Segersten

Pedagogiska enheten för läkarprogrammet, Medicinska fakulteten, Uppsala universitet

Problem-baserat lärande (PBL) karakteriseras av en liten grupp (oftast 6-9) studenter som utifrån ett "fall", en verklighetsanknuten utgångspunkt, identifierar lärandemål inom det ämnesområde som fallet omfattar. Efter självstudier och schemalagda aktiviteter (föreläsningar, övningar mm) träffas gruppen igen och diskuterar de nyvunna kunskaperna utifrån de mål som sattes upp under det första mötet.

Arbets sättet innebär att klimatet i gruppen har stor betydelse för hur väl lärandet stimuleras. Till gruppens hjälp finns en PBL-handledare som har till uppgift att stödja såväl utvecklingen av ett självstyrt lärande som grupprocessen.

Grupprocessen kan begränsas av brist på fördjupad diskussion, bristande interaktion och ojämnheter i gruppdeltagarnas delaktighet. PBL-handledaren har därmed en viktig roll och behöver vara medveten om hur grupprocessen kan hanteras. Faktorer som påverkar hur väl handledaren kan understödja lärandeklimatet i gruppen är såväl ämnesinsikt som sociala och kognitiva förmågor. Handledaren använder såväl medvetenhet om gruppdynamiska aspekter som ämneskunskaper till att aktivera gruppen genom ett frågande förhållningssätt.

Genom ett rundabordssamtal vill vi bjuda in lärare med erfarenhet av såväl PBL som andra smågruppsbaserade metoder till en diskussion om PBL-handledarens roll:

- Hur rustar man en lärare för att vara PBL-handledare?

- Vilka faktorer hos läraren har betydelse, till exempel inställningen till och trygghet i rollen som PBL-handledare, lärarens ämnesfokus i fallen, eller kunskaper om PBL som filosofi och arbetssätt?
- Vilken betydelse har PBL-handledarens förhållningssätt till gruppen, till exempel intresse för gruppens arbete och respekt för studenterna?
- Hur skapas en professionell relation mellan studenter och PBL-handledare?
- Hur fungerar det för studenter att vara PBL-handledare för andra studenter?

Elisabeth.Persson@medsci.uu.se Ulrika.Segersten@surgsci.uu.se

Session 13: Studenters akademiska skrivande. Undervisning i akademiskt skrivande på kandidatnivå (rundabordssamtal, 21:240)

Amelie Hössjer

Institutionen för informatik och media

Avdelningen för universitetspedagogik och kvalitetsutveckling

Steget från gymnasium till högskola är stort för många studenter. Särskilt gäller det den förväntade förmågan att skriva. Från ett skrivande på gymnasienivå med fokus på redogörelser för relativt begränsade mängder av läromedelsfakta (Nyström 2000) förväntas studenter på universitets- och högskoleutbildningsnivå gå inte bara till att klara av det komplicerade arbetet med att sammanställa och reflektera kring stora informationsmängder. Krav ställs också i högskolan på en mer eller mindre uttalad textkunskap knuten till akademiska genrer som uppsats och examensarbete (Strand 2004 2006).

Att övergången från gymnasium till högre studier upplevs som problematisk bekräftas av inblandade studenter och högskolelärare. Enligt en intervjustudie med lärarstudenter (Ask 2007) sägs flera av svårigheterna ligga i att strukturerna kring det akademiska skrivandet är oenhetliga, otydliga och osynliga. Oenhetligheten, enligt intervjupersonerna, gör sig gällande som skillnader i hur de språkliga verktygen används mellan olika ämnestraditioner, discipliner och forskningstraditioner utan att detta förklaras eller problematiseras. Otydligheten yttrar sig i att genrebeskrivningar (uppgiftsformuleringar) och betygskriterier ofta saknas. Osynligheten slutligen döljer normer och regler så länge inte någon bryter mot dessa (ibid:165).

Rundabordssamtal

Vid den högskolepedagogiska konferensen vill jag bjuda in till rundabordssamtal om hur undervisning i akademiskt skrivande på grundnivå (A-, B- och C-nivå) kan organiseras så att denna undervisning tar hänsyn till det forskning visat i fråga om dels akademiska textmönster, dels dokumenterade svårigheter för studenter när de kommer till högskolan. Hur kan vi som universitetslärare möta studenter i deras skrivande? Vilken typ av kunskap kan studenter anses behöva för att förstå och själva kunna producera vetenskapliga arbeten? Som underlag för en sådan diskussion kommer jag att inleda med att redogöra för erfarenheter från ett arbete som jag på basis av aktuell skrivforskning bedrivit på kandidatnivå i medie- och kommunikationsvetenskap vid institutionen för informatik och media vid Uppsala universitet. I begreppet organisering ryms här dels tankar om hur progression i skrivundervisningen kan ske från A- till C-nivå, dels idéer avseende typer av moment som kan behövas inom kurser som utmynnar i C-uppsatser eller examensarbeten. En komplicerande faktor för den akademiska skrivundervisningen är att många universitetslärare har lärt sig de akademiska textmönstren genom trial and error (Einarsson 2005:8, Blåsjö & Strand 2006:83). De kan därför ha svårt att verbalisera sin egen implicit förvärvade kunskap. Vad som mot denna bakgrund framstår som centralt är inte bara att resonera kring vilken skrivkunskap som studenter behöver för sitt skrivande i högskolan.

Viktigt är också — att över olika fakultetsgränser — reflektera över hur man kan stödja lärarna i deras arbete, vilket är tanken med detta rundabordssamtal.

Litteratur

Ask, Sofia, 2007: Vägar till ett akademiskt skriftspråk. Diss. Acta Wexionensia nr 115. Växjö: Växjö University Press.

Blåsjö, Mona & Strand, Hans, 2005: "Examensarbetets hemligheter". I: Språkvård 2/2005. Tidskrift utgiven av Svenska språknämnden, Stockholm.

Einarsson, Jan, 2005: Textverkstad vid Växjö universitet. I: Lindgren, Maria (red.): Den skrivande studenten. Idéer, erfarenheter och forskning från Textverkstaden vid Växjö universitet. Rapporter från Växjö universitet, Humaniora, Nr 15, 2005: S. 4-10.

Nyström, Catharina, 2000: Gymnasisters skrivande. En studie av genre, textstruktur och sammanhang. (Skrifter utg. av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 51.) Uppsala.

Strand, Hans, 2004: "Skrivträning och genrekompetens. Den akademiska skrivundervisningens möjligheter och begränsningar". I: Bäcklund, Ingegerd. m.fl. (red.): Text i arbete. Festskrift till Britt-Louise Gunnarsson den 12 januari 2005. Uppsala: Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet, s. 181-190.

Strand, Hans, 2006: Vad händer mellan B- och C-uppsats? Studenters skrivutveckling i medie- och kommunikationsvetenskap. Språk & stil NF 16. S 35-73.

Amelie.Hossjer@im.uu.se

Session 14: Developing and Extending Student-Faculty Partnership Approaches (verkstad, 21:241)

Alison Cook-Sather

In this workshop, we will discuss a range of examples of student-faculty partnership as they can develop within courses and through student consultant programs. You will have the opportunity to think individually and talk with others about approaches to developing and/or extending one or more of these student-faculty partnership approaches within your particular courses and programs.

acooksat@haverford.edu

Session 15: Videokonferenser i undervisningen: pedagogik och teknik (rundabordssamtal, 24:203)

Anna Clareborn m.fl.

Konstvetenskapliga institutionen (initiativtagare), intendenturen/IT-avdelningen UU, dito Gotland, fler institutioner som undervisar via videolänk i Engelska Parken.

I maj 2015 hölls ett möte för de institutioner i Engelska Parken som arbetar med videolänksundervisning i sin pedagogiska verksamhet. Här blev det tydligt att kommunikationen och kunskapsförmedlingen såväl mellan institutionerna som mellan institutioner och intendentur/teknikansvariga kunde förbättras.

På konstvetenskapliga institutionen har vi med utgångspunkt i lärdomarna från detta möte, i en utvärdering av andra institutioners erfarenheter, samt i en kontinuerlig dialog med den tekniska personalen skräddarsytt pedagogiken för den nya, samsända A-kursen.

Inom ramarna för detta rundabordssamtal önskar vi lyfta frågan om hur vi på större skala och

mer långsiktigt kan förbättra utbytet och samarbetet mellan pedagoger och tekniskt ansvariga och hur vi gemensamt kan arbeta mot en förbättrad samsändningpedagogik.

anna.clareborn@konstvet.uu.se

Session 16: Kulturarvet som pedagogisk resurs (verkstad, Laborativa lärosalen, halvan mot Botan)

Hedvig Mårdh, Cecilia Rodéhn
Konstvetenskapliga institutionen, Centrum för genusvetenskap

Bakgrund

Kulturarvet som högskolepedagogisk resurs är ett projekt som syftar till att professionalisera användningen av universitetets kulturarv i undervisningen. Projektet kommer att resultera i en kurs för universitetslärare under augusti 2015, en handledning och en rapport. Inom ramen för projektet har vi intervjuat ett trettiotal lärare och ett tiotal representanter för universitetets kulturarv. Intervjuerna visar på att ett viktigt delmål är att få lärare och representanter för universitetets kulturarv att träffas och lära känna varandra och få upp ögonen för de möjligheter som finns i att samarbeta. Därför vill vi erbjuda lärare, museer och arkiv en möjlighet att träffas och prata under lättsamma former. Möten som kan leda vidare till samtal och samarbeten.

En kort introduktion på 10 minuter följs av korta möten mellan lärare och museipersonal. På given signal så roterar man och talar med nästa person.

Antal deltagare: max 20

Hjärta kulturarv

Speed-dating mellan universitetsmuseer, arkiv, bibliotek och lärare

Det här är ett tillfälle för alla nyfikna, för dig som vill veta mer, för dig som har idéer och för dig som vill utveckla din undervisning. Att undervisa med och i kulturarvet är roligt, stimulerande, kreativt och hjälper dig att spränga lärosalens väggar. Det gynnar kritiskt tänkande, forskningsnära undervisning, konkretiserar teorin, ger studenten möjlighet till fler sätt att lära, gynnar gruppdynamiken och ger upplevelser som gör att vi minns.

Vi erbjuder match-making för att hitta din nya kulturarvspartner för framtida samarbeten. Vid speed-datingen deltar representanter från Gustavianum, Universitetsbiblioteket och Evolutionsmuseet. Du får veta mer om vilka möjligheter de har att ta emot lärare och studenter och du kan berätta om dina tankar och önskemål.

Att använda kulturarv kopplat till universitetet i undervisningen har blivit allt mer uppmärksammat inom forskning om universitetspedagogisk utveckling under de allra senaste åren. Internationella projekt som antologierna; Helen Chatterjee, Leonie Hannan (red.) *Engaging the Senses: Object-Based Learning in Higher Education* (2015) samt Anne Boddington, Cathrine Speight, (red.) *Museums and higher education working together: challenges and opportunities* (2013) visar på de stora möjligheter som finns.

Vi kommer även att ansöka om att sätta upp en poster där vi presenterar projektet och den kurs som genomfördes under augusti "Kulturarvet som pedagogisk resurs". Denna kommer att komplettera speed-datingen.

hedvig.mardh@konstvet.uu.se, cecilia.rodehn@gender.uu.se

Session 17: Att skapa lärare i världsklass (rundabordssamtal, Laborativa lärosalen, halvan mot slottet)

Caisa Lycken
Uppsala studentkår

Uppsala studentkår lanserade i våras en rapport om vad studenterna kunde identifiera för möjligheter kopplat pedagogisk utveckling av undervisande personal. Rapporten handlar om rekrytering och rekryteringsprocesser, stöd och förutsättningar för pedagogiskt utvecklingsarbete, samt hur kursvärderingar ska kunna användas mer effektivt.

ordf@us.uu.se

Parallella sessioner med presentationer, rundabordssamtal och verkstäder 15.20-16.00

Session 18: Internationella perspektiv (presentationer, Betty Pettersson)

Moderator: Emma Lundkvist

Anders Berglund, Neena Thota
 Institutionen för informationsteknologi

Learning from the Experiences of International Students

In recent years, Uppsala University has seen a rapid increase in the intake of international students and the opening of joint education programs with other international universities. Integrating foreign students into the disciplinary and social culture prevalent at the university is a challenging task. Students who choose to study abroad bring with them the values and norms of their own cultural backgrounds. The interaction of disciplinary learning with cultural and sociocultural practices creates problems for international students, as well as possibilities for new learning for teaching staff.

We present findings from empirical studies on the experiences of Chinese students studying computer science at the Department of Information Technology. Data for the three studies (2008-2012) was collected from email and focus group interviews. We analyzed the data using the phenomenographic perspective on learning.

In this paper we focus on the experiences of the students in their new academic, social, and cultural environment. Based on our findings, we make recommendations on how to integrate international students into academic life. We hope that faculty from other departments can draw lessons from our studies and work towards understanding the experiences of international students at Uppsala University.

Anders.Berglund@it.uu.se, Neena.Thota@it.uu.se

Anne-Kathrin Peters, Waqar Hussain, Åsa Cajander, Tony Clear and Mats Daniels
 Informationsteknologi

Preparing software engineering students for practice in today's global settings

With a goal of preparing software engineering students for practice in today's global settings, for some years Uppsala University has run courses involving global collaboration. The "IT in Society" course is one such course which applies an 'Open-Ended Group Project' model, in partnership with a local health sector client and global educational partners. Within each iteration of the course, students across the partnering institutions are given a brief around an open-ended problem. They work in collaboration with their client and stakeholders to investigate options and produce a report with their findings and recommendations, informed by global perspectives. The report may or may not be supported by working software prototypes. By the end of last year's instance of the course there was an interesting situation when it was revealed that some of the students did not perceive the knowledge gained from the course useful, and that this kind of course did not contribute to their perceptions of

relevant knowledge in software engineering. Using critical incident analysis we study student evaluations and reflections on the course to unpack their perceptions of software engineering, the perceived relevance of a global learning experience and its role in reshaping their identities as global software engineers. In our paper we provide contrasting examples (both positive and negative) of data from the reflections that we found relevant for our critical incident analysis highlighting particular stances by the students. We discuss the findings in relation to recent theories of identity and the implications for curriculum design in computer science.

anne.peters@it.uu.se, waqar.hussain@aut.ac.nz, Asa.Cajander@it.uu.se,
tony.clear@aut.ac.nz

Session 19: Between Scylla and Charybdis: Navigating the challenges and the opportunities of ASP (verkstad, 21:236)

Alexis Engström, Sanna Barrineau, Ingrid Moum Rieser
KUUP // CEMUS

The project Continuous Development of Active Student Participation at Uppsala University aims to create durable structures for active student participation in higher education and to support the development of both existing and new initiatives. The project was proposed by students, teachers, and pedagogical developers who saw potential for educational development in existing forms of active student participation. The proposal suggests that "active student participation" (ASP) is both, students as a resource in each other's learning (peer-to-peer learning) and students as co-creators of the planning, facilitation, and evaluation of their education. This definition has been broadened by the international focus on student-teacher partnerships and the notion that ASP can be seen as a situation where people who see themselves as learners take on different roles. So, how can staff and students at Uppsala University together navigate the challenges and opportunities of working together to develop learning and teaching communities?

By engaging participants in a problem-based learning activity using concrete examples of working in different ASP contexts, this workshop will focus on how staff and students can collaborate in different ways to meet the challenges of and be inspired by these various scenarios. The ASP project group is prototyping tools and resources aimed at concretizing experience from staff and students engaged with ASP in local and international settings. We therefore invite staff and students to explore what might be relevant for their own learning and teaching context. What tools and resources are relevant and necessary?

According to the program for Teaching and Learning at Uppsala University: Guidelines for Educational Activity and Development, "Quality in teaching in the shared responsibility of teachers and students, which is why student responsibility has been given the same prominence as teacher responsibility" (p.3). With this workshop, we aim to raise critical questions about where students are given the space to take responsibility for their own learning, but with the purpose of also moving towards concrete stepping stones towards learning and teaching spaces where staff and students share responsibility. When and where are we truly listening to the student voice? How can students help faculty explore and critically reflect on learning and teaching? How might students contribute to course development in a truly cooperative approach that goes beyond the information usually provided by course evaluations? In this workshop, we "invite critical reflection on existing relationships, identities, processes and structures" that exist within current learning communities in higher education (Healey, Flint, and Harrington, 2014, p.8).

References

Healey, M., Flint, A., and Harrington, K. (2014) Engagement through Partnership: students as partners in learning and teaching in higher education. The Higher Education Academy.

sanna.barrineau@csduppsala.uu.se; alexis.engstrom@csduppsala.uu.se;
ingrid.moum.rieser@csduppsala.uu.se

Session 20 (presentationer, 21:237)

Moderator: Katarina Andreassen

Clarence Kvart

Anatomi, fysiologi och biokemi, Veterinär och husdjursfakulteten SLU

Antagning till veterinärprogrammet, prov och intervju vs betyg och högskoleprov

Under en försöksperiod mellan år 2000 och 2004 baserades antagningen till 2/3 av platserna på veterinärprogrammet på prov och intervju. Urvalet skedde i tre steg, först via högskoleprovet där de 300 med bäst resultat kallades till information om yrket och en halv dags undervisning. Denna var upplagd som tematiska "stickprov" på vad som väntar under programmets fem och ett halvt studieår. Steg två var ett prov på vad de uppfattat och förstått av undervisningen. De 80 bästa från detta prov kallades slutligen till en tvådelad intervjuantagning som genomfördes dels av en intervjuutbildad lärare vid fakulteten dels av en psykolog. De 44 som bedömdes ha bäst förutsättningar att genomföra studierna erbjöds sedan en plats på veterinärprogrammet. Till övriga tredjedelen av platserna på programmet skedde antagning på vanligt sätt via betyg eller högskoleprov.

Prov och intervju (P/I) antagningen visade sig ge säkrare besked om vilka som faktiskt kommer att börja på veterinärprogrammet och har påtagligt reducerat antalet avhopp från utbildningen och signifikant ökat andelen som tar ut examen. År 2010 har 90% av P/I antagna, 81% av betygsantagna men endast 65% av antagna via högskoleprov tagit ut examen. De studenter som har en klart högre frekvens avhopp och mycket lägre andel som tar ut examen kommer således från gruppen antagna via högskoleprov. Det visade sig också att P/I antagna klarar samma studietakt som antagna via betyg. De studenter som har problem att tillgodogöra sig utbildningen i normal takt kommer i högre grad från gruppen antagna via högskoleprov. Av 22 studenter med den maximala högskoleprovspoängen 2.0, som genomförde det lokala provet kom endast 11 vidare till intervju och totalt blev endast en person med 2.0 antagen genom P/I kvoten under alla fyra åren. Ingen korrelation kunde påvisas mellan högskoleprovet och det lokala provet. Korrelationskoefficienten varierade mellan 0.12-0.36 under provåren. Högskoleprovet som urvalsinstrument till veterinärprogrammet kan därför ifrågasättas.

De studenter som har minst problem med tentamina är antagna via gymnasiebetyg. P/I antagningen förändrade ej alls den kvinnliga dominansen på veterinärprogrammet, ej heller påverkades studenternas val av områden inom veterinärmedicinen inför sina framtida yrkesliv.

P/I antagningen, enligt den beskrivna modellen med initialt 300 kallade via högskoleprovresultat, öppnade möjligheten för ca 13 000 personer per år att komma i fråga för en plats på veterinärprogrammet jämfört med drygt 400 personer med allra högsta poäng som annars konkurrerar om platserna i högskoleprovskvoten.

clarence.kvart@slu.se

Carina Jacobsson
Konstvetenskapliga institutionen

Lärare och studenter i samverkan – på exkursion

Exkursioner utgör en naturlig del av undervisningen i ämnen som t.ex. konsthistoria och arkeologi. Att inte enbart undervisa i föreläsnings- eller seminarieform har utgjort en del av Konstvetenskapliga institutionens pedagogiska grundsyn. Denna form av undervisning kan bestå av bildanalyser med "demonstrationsuppgifter" där studenterna medverkar och undervisar varandra eller som ämnet för detta föredrag är – exkursioner – där alla deltagare har ansvar för att förmedla undervisning inom ett avgränsat ämne.

På A- och B-nivå genomförs kortare exkursioner (heldag) medan ribban sätts högre på C-nivån med en längre exkursion med övernattningsuppgift. Exkursionen är obligatorisk och utgör en delkurs med 0 poäng. C-kursen åker tidigt på höstterminen till Strängnäs domkyrka och Gripsholms slott. På vårterminen går exkursionen till Helsingfors. Läraren har förberett ett antal uppgifter men studenterna har stora möjligheter att själva påverka och finna någon annan uppgift istället om så önskas. Likaså erbjuds fria tyglar beträffande redovisningen. Under senare år har dock studenterna mer och mer efterfrågat tydliga instruktioner till redovisningarna varför jag har tagit fram sådana. Tiden för anförandet sätts till ca 7-10 minuter. Denna pedagogiska metod brukas även på kurser med exkursioner på avancerad nivå och inom forskarutbildningen och redovisningsuppgiftens omfång växer med nivån.

Vissa av exkursionsmålen har lång tradition. Redan på 1950-talet åkte trebetygs-kursen till Gripsholm under en hel vecka och alla deltagare hade undervisningsuppgifter som man helt utan lärarens hjälp fick hitta litteratur till och genomföra

Carina.Jacobsson@konstvet.uu.se

Session 21: Views on curricula (presentationer, 21:238)

Moderator: Maja Elmgren

Arnold Pears, Anne-Kathrin Peters
Informationsteknologi

That's irrelevant! Students' perspectives on curriculum

As students pursue their education they develop strategies for determining what is relevant and meaningful to study, as well as developing approaches to study, and the nature of knowledge [Entwistle]. In this presentation we discuss what affects student decision making, and how students value elements of the curriculum.

Student perceptions of curriculum are affected by value systems, who establishes these value, systems? How do they emerge? Who mediates between value systems, and how are these values expressed and regulated?

To answer these questions we propose a model of the academic study environment

describing how curriculum, students and teachers interact to negotiate value systems in regard to subject content. This model enables us to reason about student study processes and intellectual development in interaction with staff and curriculum.

Curriculum provides a regulatory instrument through which the profession and academic institutions communicate high level values in terms of content and competencies. Our analysis of student interviews, however, reveals a socially negotiated value system which manifests itself in their experiences of participation and attitudes to engagement with that curriculum. Students mirror values encoded into the curriculum, but are also exposed to values communicated tacitly through interaction with teachers and practitioners. For instance Mathew says,

“I have given up the plan [to combine art and computer science]. Now, I am more interested in back-end programming, that which is not visible so much. It feels like it is a bit more complex and difficult. [...] What I mean [by back-end programming] is, we have the graphical interface which the user sees and then there is the logic in the back, which actually is not noticed, that is the program.”

Mathew’s values relate to other values communicated by his classmates, teachers and the curriculum. For him, solving technical problems is a central, important and difficult aspect of participating in the field. This value system is also reflected in Hanna’s comment on a course dealing with “IT in society” (Peters et al., 2015), where she says:

“The biggest disappointment was the lack of focus on a programming related project” and “I did not expect though that the problem, that we had to solve, was more focused on the Swedish Healthcare System and not in an IT concept”.

Hanna sees the course focus on user and context as a problem, learning about it is seen irrelevant. This type of knowledge is something easy that, if needed, can be studied at home.

It is clear that student expectations, and perceptions of relevance, affect both student engagement with course material and the achievement of learning outcomes. It is important that students personal value systems align with the curriculum. Where this is not the case we run the risk that degree programmes will be viewed as poorly constructed, and incapable of supporting personal development in a meaningful manner. Does this mean that our curriculum should be aligned more closely with student value systems?

References:

N. Entwistle, “Conceptions of Learning and the Experience of Understanding: Thresholds, Contextual Influences, and Knowledge Objects,” in *Re-framing the Conceptual Change Approach in Learning and Instruction; Advances in learning and instruction series*, S. Vosniadou, A. Baltas, and X. Vamvakoussi, Eds. Elsevier, 2007, pp. 123–143.

[A.-K. Peters, W. Hussain, Å. Cajander, T. Clear, and M. Daniels, “Preparing the Global Software Engineer,” in 10th edition of the International Conference on Global Software Engineering (ICGSE), 2015.

Arnold.Pears@it.uu.se, Anne.Peters@it.uu.se

Evelina Lundmark & Maximilian Broberg
Teologiska Institutionen

Epistemological commodification: a critical view of a course reform process

The purpose of this study is to assess if the reformed introductory course at the faculty of theology at Uppsala University reflects market accommodation. We thus ask if the faculty's reform process of the introductory course is characterized by epistemological commercialization. The empirical material consists of the old and reformed course plans, collegial comments as well as observations of faculty board meetings and the institution's practical pedagogical work. We deployed various qualitative methods in order to approach the research question, more specifically qualitative text analysis, a semi-structured interview with a key figure of the reform process, and ethnographic observations. The key theoretical concepts that we draw upon are knowledge commodification, knowledge economy, market accommodation, and the commercialization of epistemology. We argue that there are significant indications that the reformed introductory course corresponds to a process of epistemological commercialization. This is reflected in the increased focus on proficiency training, a clear shift away from a view of education for the sake of self-cultivation (Bildung), as well as faculty attention given to pedagogical sustainability.

Evelina.lundmark@teol.uu.se; Maximilian.broberg@crs.uu.se

Session 22: The role of assessment methods in education (for change) (verkstad, 21:240)

Malin Östman mfl. Cemus
CEMUS/CSD/GEO/(TUR)

Interdisciplinary education aiming at creating positive societal change requires assessment methods that reflect an inclusive, active and co-created teaching and learning environment. It is important that the examination reflects the content of the course, but also the expectations on the student throughout the course. At Cemus (Education for Sustainable Development, read more at cemus.uu.se) we have the ambition of working with different assessment tools and methods to create assessment that goes beyond just "checking the boxes". This round table discussion aims at sharing experiences and ideas, as well as critically reflecting on the role of assessment in higher education. Input for this discussion can be found both within our own organization and educational practices, but also from texts such as: If I was going there I wouldn't start from here: a critical commentary on current assessment practice : Margaret Price a , Jude Carroll a , Berry O'Donovan a & Chris Rust a a Oxford Brookes University , Oxford, UK Published online: 20 Apr 2010.

malin.ostman@csduppsala.uu.se

Session 23: Active Student Participation (presentation, 21:241)

Moderator : Ulrike Schnaas

Sachiko Ishihara och Ola Persson (student contribution))

Examining the Exam

All of us have experience in studying for an exam really hard, and then forgetting everything we learned after a week. Where did our knowledge go? Is this a good way of learning? Does this format of examination show anything at all about our learning, and about us, that will be graded by it?

According to Sir Ken Robinson, current educational systems are much like industrial factories, which produce standardized humans, and destroy creativity. Exams are the symbolic component of this system, and higher education is not an exception. This is not to say that all standard, knowledge checking exams are to be abolished - they are useful in some cases. Yet, we believe in a pluralistic approach in both taking the exam, and designing it.

Our proposal is for students themselves to develop the exam questions.

For example, in a class of twenty students, four groups of five students are formed. Each group will be responsible for a specific course component (i.e. module, topics, etc.). They will develop questions that they want to be able to answer by the end of the course. (What do you want to know?) To ensure the educational standard, the students will not be announced that these questions will become a part of the exam questions, and the teacher will also add further questions to the final exam. Yet, in this sense, students will get to decide which questions are important, and actively define the learning outcomes of this course. This activity will take place sometime in the middle of the course, so that students have acquired basic knowledge about the course and the field.

The second part of our proposal is that these students will have the opportunity to teach their classmates about their chosen topics. It will be up to the students to decide which pedagogical methods they deem most suitable: running a traditional lecture, a more practical hands-on approach, or interactive workshop, etc. The idea here is to bring peer-to-peer learning to another level. As teachers and people who have prepared for presentations may know, we learn the most when we teach. The students are responsible for the whole class's learning on that topic, and in turn to pass the exam at the end. To create an incentive for the students to take this opportunity seriously, we suggest that 75 % of those taking the exam need to pass in order for the exam to be valid. Below 75 % extra tasks will be handed out.

The goal of our idea is to help students design what they want to learn, and give the students the power to determine what is important knowledge within the range of the course content. Changing the designing process of exams into an inclusive learning process could be a large leverage point in changing the power dynamics of the education system, which would be otherwise static and one that the teacher has the power over students. In addition, giving the students the opportunity to teach others will not only increase the depth of knowledge acquired, through a change from a passive student sitting in the classroom to one that is standing in front, it will enhance the communicative skills of the students, a skill that is needed increasingly in the society we live in today.

The Question is more important than the answer.

“education can be transformed if students, rather than teachers, assume responsibility for posing questions.” - In Make Just One Change

Åtta lärarstudenter

Universitetshjälpen – för att alla kan lära!

Vi är åtta stycken lärarstudenter, sex killar och två tjejer, som läser vår fjärde termin på grundskolläraryrket med inriktning mot år 4-6.

Under våren har vi sjösat en ny idé som vi kallat för Universitetshjälpen. Idén utformade vi tillsammans efter att vi insett att läraryrket saknar ett regelbundet moment för praktisk utövning. Ett av målen med vår idé är alltså att fylla ett, som vi anser, tomrum i utbildningen.

Vår idé

Universitetshjälpen är en pedagogisk idé med två huvudsyften. Dels skall lärarstudenter med inriktning mot grundskolan få ökad chans att praktiskt arbeta med de metoder och teorier de tillgodosett sig under sin utbildning. Dels skall både svaga och starka elever i grundskolan få möjlighet till mer individuell och riktad hjälp och utmaning i olika skolämnen. Den fungerar enligt följande.

Vi gick som åtta lärarstudenter ihop i en grupp. Därpå tog vi kontakt med en ”pilotskola”. En skola vi helt enkelt använde för att pröva idén på. Efter möte med rektor och arbetslag enades vi om att elever från klass 4 och 5, som antingen behöver extra utmaning eller extra stöttning inom något ämne, en dag i veckan kan komma till ett avsatt klassrum där 4 studenter ur vår grupp undervisar max 16 barn. Till dessa tillfällen har eleverna antingen med sig material som förberetts av lärarna eller så har lärarna i förväg, via mail, bett oss om utmanande eller extra stöttande material som vi under veckan arbetat med att ta fram och anpassa efter behov. Eleverna arbetar sedan individuellt med det ämne de behöver stöd i. Eftersom varje tillfälle besöks av max 16 barn och vi är 4 ”lärare” får varje elev möjlighet till enormt mycket stöttning och feedback. Årskurs 4 och 5 kommer vid olika tillfällen och elever ur olika klasser kan ingå i samma grupp.

Positiva effekter

Hittills har vår idé fått stort genomslag på pilotskolan och vi hoppas såklart kunna utveckla vårt koncept ytterligare under kommande termin. Flera positiva effekter kan vi redan nu urskilja för både oss som studenter och för de elever vi undervisar.

Som studenter får vi tillfälle till kontinuerlig, praktisk övning i läraryrket – något som absolut saknas på utbildningen där den praktiska tiden är förlagt i praktikperioder. Vi får möjlighet att jobba med att aktivt ta fram och anpassa material till elever som har det extra svårt eller extra utmaning. Vi får inblick i det dagliga livet på skolan och får via lärarna på skolan praktiska tips och möjlighet att ytterligare bekanta oss med vårt kommande yrke. Vi får öva på lektionsplanering, undervisning för grupp och individuellt och vi får möjlighet att ge varandra feedback och tips för att bli bättre pedagoger. Därtill får vi också möjlighet att hela tiden arbeta i ett kollegie med utvärdering av varandra och reflektion – något som vi även senare kommer att arbeta med.

För eleverna på skolan innebär det också mer möjlighet till kontinuerlig övning och extra hjälp i olika ämnen, möjlighet att sporra sig själv via ytterligare utmaningar och i längden kanske även till bättre betyg. Målet med projektet för elevernas del är att man, genom att utveckla vårt koncept, skall jobba för fler godkända betyg.

Utvecklingsmöjligheter

I framtiden vill vi jobba hårt för att utveckla vårt koncept. I en drömvärld skulle skolan i fråga kunna stå för en lärare som kanske fungerade som en mentor för oss studenter. Projektet skulle kunna inkluderas i lärarutbildningen, fler skolor skulle kunna få hjälp och det skulle kunna vara obligatoriskt att som lärarstudent undervisa minst två timmar i veckan på en Universitetshjälpenskola. Vi skulle också kunna gå neråt i åldrar, ta in studenter med inriktning F-3 och arbeta för en mer praktiskt inkluderande utbildning som blandade teori med praktik varje vecka, jobbade för en förbättrad lärarutbildning och samtidigt hjälpte fler elever i grundskolan att nå målen för godkända betyg.

Mona Eriksson (studentbidrag)

I den östra smygen finns en bomrännna... – ett behov av visualiserad och verbaliserad undervisning inom Byggnadsantikvarieprogrammet

Har du den bästa lösningen för att göra utbildning på Uppsala universitet mer jämlik och interaktiv?

Tid och forum för samtal om pedagogik och samarbete mellan lärare bör skapas och ges rättmätig status på enheter/avdelningar. Diskutera (aktivt) synen på kunskap och kunskapsutveckling, vilken kunskap som eftersträvas och hur studenterna ska nå den – för öppen och konstruktiv dialog om detta. Utöka samverkan mellan ansvariga/lärare och studenter. Det har visat sig inom nuvarande BA-utbildning att lärare har mycket olika uppfattningar om vad som ska bedömas och hur, vilket är ytterligare ett skäl för att skapa forum för samarbete. Varför inte införa ett Pedagogiskt råd inom avdelningar med studentmedverkan (bjud in i enklaste tänkbara form, lyssna&lär, träffas över en kopp kaffe&macka).

Om du blev ansvarig för att utveckla ett helt nytt moment för din utbildning, vad skulle du göra?

Jag skulle (initialt) införa BAppen (Visby för Byggnadsantikvarier), där studenter har som uppgift att samla in byggnads(tekniska) sevärdheter, kvarter med särskild potential, mahognyvillor, intressanta dörrpartier mm. Arbetet kan antingen ske fiktivt, eller genomföras som en senare "stadsvandring" i grupp (fungerar även som examination).

På detta sätt skapas en kontakt/relation mellan studenter och lärare, och på kuppen ges lektion till "open the eyes", språkbruk, terminologi mm. Redovisning/examination kan även ske under "roliga former" med en utomstående jury, tex Lars Bäckman och Fredrik Blomgren. Bli det riktigt bra kan fungerande programvara säkert tas fram av Speldesign eller motsvarande IT-utbildning på Campus Gotland (ett övningsmoment).

Jag skulle även införa ett term paper (att koppla ihop undervisning, eget lärande och examination i ett resonemang). Ett term paper ska baseras på lärandemålen i kursen, och kan skrivas med egna exempel/kopplingar som har gjorts under terminen Genom att få tänka efter lite brukar den "röda tråden" bli synligare. Arbetet kan tänkas ersätta vissa examinerande moment/missade redovisningar = avlasta lärare.

Hur skulle du designa en examination för att maximera dina chanser för att visa allt du lärt dig?

Planera examination i flera steg under kursen, 1-2-3 och slutbedömning. Eller examination i form av "konsultuppgifter" eller "utredningsuppdrag". OBS - förståelsefrågor och återkoppling är viktiga element i all undervisning/examination.

Man kan även tänka sig att 10-20% på en tenta utgörs av fråga&svar från student; dvs de områden/fördjupningar som inte tentan fångade upp kan kompletteras genom att den tentanden själv formulerar tre-fyra frågor, besvarar dessa frågor och "nivåbedömer" sina egna svar (återkoppling görs enligt bedömning av taxonomi på fråga/svar). Producerade fråga&svar från studenter kan sedan återanvändas som instuderingsfrågor eller utgöra frågebänk till ordinarie tentor = avlastar lärare

Hur kan utbildning bättre tillvarata dina erfarenheter, kunskaper och förmågor?

Genom att tex införa studentföreläsning (individuellt moment) som del i kurs/examination

Har du världens bästa idé för hur grupparbeten kan bli meningsfulla för alla deltagare?

Javisst, varför inte låta studenter själva välja ambitionsnivå på vissa kursen/moment? Tex ni som vill ha en "överkurs" ska även utföra det här-och-det-här, ni som vill gå framåt i lugn och stadig takt ägnar er åt det här. Eller tematiskt, ni som vill "borra ner er" i ett specifikt ämne har möjlighet att göra det genom självstudier (alt. överenskommen del av ett term paper).

Beakta även formerna för grupparbeten/återkoppling, dvs det engelska begreppet feed back har ett syskon i form av feed forward (mycket användbart).

Session 24: Kejsarens nya kläder – vi låtsas kollektivt att studenter på kandidatnivå kan göra litteratursammanställningar (rundabordsamtal, 24:203)

Sigrid Agenäs

SLU

I målen för svensk kandidatexamen (Högskoleförordningen 1993:10) anges att studenterna skall "visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer". Inom många naturvetenskapliga utbildningar examineras detta i examensarbetet på kandidatnivå. Det är inte ovanligt att kandidatarbeten utförs i form av litteraturstudier och vid vår fakultet (Fakulteten för Veterinärmedicin och Husdjursvetenskap, SLU) görs examensarbetet för flera program i form av litteratursammanställningar.

Det finns flera problem med att examinera förmågan till kritisk tolkning i form av en litteratursammanställning på kandidatnivå. Inom våra vetenskapliga discipliner ges uppdraget att göra litteratursammanställningar till de allra mest erfarna och etablerade forskarna som sammanställer litteratur inom sin egen vetenskapliga disciplin. Kandidatstudenter har de inte den praktiska erfarenhet av forskning som behövs för att kritiskt värdera de publikationer de läser. Det blir en sorts "kejsarens nya kläder"; vi ger studenterna en uppgift som är för svår och låtsas kollektivt att de klarar av den, eftersom de både blir godkända och kan få ett högt betyg på sin uppsats! Då har vi i min mening gjort två allvarliga fel – dels ger vi studenterna fel uppgift och dessutom låter vi dem tro att de har klarat den utmärkt.

Ett annat problem är att litteratursammanställningar är enormt arbetskrävande för handledarna, om man skall kunna ge studenten möjlighet att utveckla förmågan att "kritiskt tolka relevant information". I praktiken innebär handledningen ofta skrivteknisk feedback utan fördjupad diskussion om viktiga vetenskapliga begrepp. Det är inte ovanligt att handledning av självständiga arbeten på kandidatnivå sker i grupp och vid sådana tillfällen är det ofta inte möjligt att diskutera de olika arbetenas ämnesspecifika frågeställningar i sådan detalj att studenterna kan utveckla förmågan att kritiskt tolka resultat.

I ett rundabordssamtal (svenska eller engelska) kan vi diskutera 1) Former för kandidatarbeten där studenterna arbetar med litteratur på ett mer granskande sätt än de gör i en traditionell litteratursammanställning, exempelvis i form av en uppsats med fokus på metoder för att studera en viss parameter, möjligen kompletterat med ett begränsat moment med praktisk datainsamling. 2) Former och tekniker för handledning av kandidatarbeten, både avseende moment som kan undervisas i grupp och former för det arbete handledare lägger på enskilda studenters arbeten. Det är viktigt att utveckla tidseffektiva arbetssätt som även säkerställer att studenterna får relevant och vetenskapligt solid feedback på sina arbeten. Vi har erfarenhet av att använda rättningsmallar för feedback från handledare till student (inspiration från Shelley McGuire, Washington State University, USA). Vår erfarenhet är att mallarna gör det lättare att ge kvalitativ feedback för att man får bättre struktur i arbetet och fokuserar på innehåll och värdering av källor snarare än språktekniska detaljer. Flera lärare upplever att de klarar att arbeta längre stunder och med fler arbeten utan att tappa tråden. Jag vill dela med mig av detta konkreta verktyg och även diskutera andra tekniker som förbättrar handledningen av självständiga arbeten.

sigrid.agenas@slu.se

Session 25: Digitala humaniora (presentationer, Laborativa lärosalen, halvan mot Botan)

Moderator: Maria Wennerström Wöhrne

Per Cullhed
Universitetsbiblioteket

Alvin – digitaliserat material i undervisningen

Alvin är en ny plattform för publicering av digitaliserat material från bibliotek, museer och arkiv. Den används för närvarande av Uppsala universitet, Linköpings stadsbibliotek, Lunds och Göteborgs universitetsbibliotek. I skrivande stund finns mer än 40 000 digitala objekt i databasen och ökningstakten är snabb. Redan nu är detta en relativt okänd resurs för ett digitalt innehåll som bl.a. kommer att kunna bli mycket användbar i pedagogiska sammanhang. Man kan helt enkelt tematiskt förpacka ett digitalt undervisningsmaterial och mottagarna kan nås av detta hemma i sina datorer. För att det här skall kunna ske på ett effektivt sätt behövs nya rutiner för kommunikation mellan universitetens pedagoger och de infrastrukturella institutionerna för att på bästa sätt kunna utnyttja denna resurs. Om det t.ex. finns ett intressant källmaterial som inte är digitaliserat måste det finnas kanaler för att till att börja med få det digitaliserat och publicerat. Former och format för publicering är viktiga aspekter av denna dialog. Vi vill med en presentation öppna för denna möjlighet och inleda en dialog och denna konferens skulle vara en bra startpunkt.

per.cullhed@ub.uu.se

Thomas Nygren
EDU

Digital humanistisk kompetens: Nya och gamla utmaningar i undervisningen

Information inhämtas, bearbetas och skapas idag allt mer i digitala miljöer. Forskare och studenter använder i allt större utsträckning digitala verktyg och material i

kunskapsprocessen. Att den digitala miljön påverkar kunskapsprocessen är tydligt inte minst inom det forskningsfält som idag kallas digitala humaniora. Möjligheter och problem inom digitala humaniora synliggör kompetenser av vikt för att navigera i digitala världar med bibehållen humanistisk och vetenskaplig eftertanke. I denna presentation framhålls utifrån aktuell forskning hur dagens unga ofta saknar sofistikerad digital kompetens av värde i vetenskapliga sammanhang och vilka kompetenser som forskare inom digitala humaniora besitter för att på ett konstruktivt sätt använda digitala medier i kunskapsproduktionen. I mötet mellan klassiska ämnestraditioner och ny teknik uppstår problem, men också möjligheter att finna nya vägar framåt. Dagens hastiga utveckling kräver, kanske mer än någonsin, en utbildning som stimulerar kritisk eftertanke, empati och skapande.

thomas.nygren@edu.uu.se

Session 26: Träning i muntlig och skriftlig kommunikation (presentationer, Laborativa lärosalen, halvan mot slottet)

Moderator: Maria Magnusson

Jörgen Bengtsson, Anne-Lie Svensson
Inst f Farmaceutisk Biovetenskap

Fakultetsövergripande seminarier för studenter som genomför kandidatprojekt - fokus på muntlig och skriftlig progression

Bakgrund: Under de senaste åren har Farmaceutiska fakulteten vid Uppsala universitet arbetat med att öka kvaliteten på studenternas kandidatuppsatser, delvis som en konsekvens av Högskoleverkets (numera Universitetskanslerämbetet) utvärdering av våra utbildningar. Eftersom studenter gör sina projekt inom olika ämnen (vid olika avdelningar) är det önskvärt att studenterna ges samma förutsättningar när det gäller färdighetsträning samt att deras arbeten bedöms på samma grunder. Det har även observerats att studenter i allt högre grad har bristande kunskaper om skrivprocessen.

Syfte: Att utveckla en fakultetsövergripande seminarier med syfte att ge studenterna verktyg för, erfarenhet av samt träning i muntlig och skriftlig framställning vilket bidrar till ökad kvalitet på studenternas kandidatarbete.

Metod: Utöver befintliga bedömningskriterier över vad som krävs för godkänt har en fakultetsövergripande seminarier för studenterna införts. Den består dels av en obligatorisk introduktion och dels av tre obligatoriska seminarier. Vid dessa seminarier presenterar studenterna 1) projektplan, 2) disposition av uppsatsen och 3) den färdiga uppsatsen. Vid seminarierna ger studenterna återkoppling på varandras i förväg inskickat underlag i form av kamratåterkoppling. Inga faktakunskaper granskas då studenter har sin bakgrund i olika ämnen, fokus ligger istället på skrivprocessen. Vid seminarierna blir studenterna inspelade. Tillsammans med en lärare ser sedan studenten den inspelade presentationen och reflekterar över framförandet och vad man kan utveckla till nästa seminarium. Vidare skriver studenterna och får återkoppling av seminarieledarna på en populärvetenskaplig sammanfattning. Projektet har utvärderats genom enkätundersökning hos studenter, examinatorer, handledare och seminarieledare under 2014.

Resultat/diskussion: Studenterna ansåg att seminarierna gav dem bra stöd, kritiskt granskande, och att de kom igång tidigt med uppsatsarbetet. De studenter, ca 75%, som tog del av den muntliga återkopplingen såg en tydlig förbättring och blev bekräftade vad gäller presentationsteknik. Handledarna ansåg att studenterna hade disponerat sina uppsatser

bättre, med en tydligare uppdelning av resultat, diskussion och reflektion av sin egen insats. De ansåg även att studenterna var bättre förberedda inför handledarmöten.

Seminarieledarna ansåg att studenterna fick en ökad medvetenhet vad gäller skrivprocessen och att de studenter som tog del av de muntliga återkopplingen fick en mycket bättre presentationsteknik. Vi har ökat förutsättningarna för kollegialt samarbete mellan våra ämnen då vi samlar studenter på en fakultetsövergripande nivå.

Instruktionerna och syftet med den populärvetenskapliga sammanfattningen behöver förbättras. Vi vill få studenterna att se skrivprocessen som en iterativ process. Vår tanke var att låta studenterna sammanfatta sina resultat på en populärvetenskaplig nivå som därmed skulle innebära en större förståelse för hur man skriver den vetenskapliga uppsatsen. Än så länge utan någon större positiv effekt.

Slutsats: Trots att dessa seminarier, med individuell återkommande återkoppling vid varje students presentation, är resurskrävande anser vi att det är väl investerad tid då kvaliteten på studenternas arbeten har ökat och att studenterna får progression i såväl muntlig som skriftlig framställning.

jorgen.bengtsson@farmbio.uu.se; anne-lie.svensson@farmbio.uu.se

Neena Thota, Anders Berglund
Institutionen för informationsteknologi

A Structured Approach to Master Thesis Writing

ABSTRACT: The generic processes of writing a master thesis include the stages of idea planning and literature review, planning the project, executing and analyzing the project, planning the thesis structure, writing the thesis, and presenting the results to a scientific audience.

At the Department of Information Technology, we have been conducting workshops since 2011 to introduce master students to a structured approach to thesis writing. The objectives of the workshops are to improve the students' writing competence to write a presentable thesis and to prepare for writing technical documents and research papers in the future. The workshops aim to shorten the time taken to complete a master thesis and to help the thesis supervisors to focus on the technical content.

We have created five worksheets that guide the student at each stage of the work. Each worksheet contains question-prompts that act as scaffolds and are designed to address a particular stage of research. The student is helped to explore if his/her idea is suitable for a research study and to plan the research study around the idea. Attention is then given to the analysis techniques and the outcomes of the thesis. The flow and structure of the thesis is planned as also the presentation for the thesis defense. The worksheets are linked to the evaluation criteria for a master thesis at the department.

We share our experience of conducting the workshops and explain how we have fine-tuned them based on feedback from participants and thesis supervisors at the department. We look forward to a discussion about how the workshops can be adapted for use across other subject and disciplinary boundaries.

Neena.Thota@it.uu.se, Anders.Berglund@it.uu.se